

**Osiągnięcia zdających
egzaminy eksternistyczne
w roku szkolnym 2012/2013**

**Osiągnięcia zdających
egzaminy eksternistyczne
w sesji jesiennej 2012 r.**

Opracowanie:

Małgorzata Lipska
Zofia Lisiecka

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: ckesekr@cke.edu.pl
www.cke.edu.pl

Spis treści

I. Organizacja i przebieg egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2012 r.	7
1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych.....	7
2. Zakres egzaminów eksternistycznych.....	8
3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych	9
4. Wymagania egzaminacyjne dla osób zdających egzaminy eksternistyczne.....	10
5. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.....	11
6. Forma egzaminów eksternistycznych.....	12
7. Przebieg egzaminów eksternistycznych.....	13
8. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne.....	14
9. Sprawdzanie i ocenianie prac egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne	21
II. Wyniki egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2012 r.	22
1. Wyniki egzaminów z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych.....	22
2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych.....	23
3. Ogólne wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.....	24
4. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych z poszczególnych przedmiotów.....	27
Język polski.....	27
Historia.....	29
Wiedza o społeczeństwie.....	31
Biologia.....	33
Geografia.....	34
Chemia.....	35
Fizyka.....	36
Matematyka.....	37
Podstawy przedsiębiorczości.....	38
Technologia informacyjna.....	39
Język obcy nowożytny.....	40
III. Podsumowanie.....	44

I. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI JESIENNEJ 2012 r.

1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) od 2007 roku egzaminy eksternistyczne są integralną częścią zewnętrznego systemu egzaminowania. Za przygotowanie i przeprowadzanie tych egzaminów odpowiadają Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.

Od dnia 1 września 2012 r. sposób przygotowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. z dnia 17 lutego 2012 r. poz. 188).

Zakres wymagań egzaminacyjnych na sesję jesienną 2012 r. wyznaczyły standardy egzaminacyjne dla poszczególnych przedmiotów z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, opublikowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych. Standardy te są zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458, z późn. zm.).

Szczegółowe informacje dla zdających egzaminy w sesji jesiennej 2012 r. zawarte zostały w informatorach, ogłoszonych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną zgodnie z §4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. nr 179, poz. 1273).

2. Zakres egzaminów eksternistycznych

Egzaminy eksternistyczne zdawane w sesji jesienne 2012 r. umożliwiły uzyskanie świadectw ukończenia:

- sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych,
- gimnazjum dla dorosłych,
- liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Egzaminy przeprowadzono z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, szczegółowo zaprezentowanych w tabeli 1.

Tabela 1. *Egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r.*

Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Liceum ogólnokształcące
1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia i społeczeństwo 4. przyroda 5. matematyka 6. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. geografia 6. biologia 7. chemia 8. fizyka i astronomia 9. matematyka 10. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. podstawy przedsiębiorczości 6. geografia 7. biologia 8. chemia 9. fizyka i astronomia 10. matematyka 11. technologia informacyjna

3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych

W sesji jesiennej 2012 r. do egzaminów eksternistycznych mogły przystąpić osoby, które ukończyły 18 lat. Ponadto do egzaminów:

- z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która tej szkoły nie ukończyła lub osoba, która posiada świadectwo ukończenia klasy programowo niższej niż klasa VI ośmioletniej szkoły podstawowej,
- z zakresu gimnazjum dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia sześcioletniej szkoły podstawowej lub świadectwo ukończenia klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej, albo wpis w indeksie potwierdzający uzyskanie promocji do klasy VII lub VIII ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych,
- z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych może przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej.

Osoby spełniające formalne warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych musiały też nie później niż na dwa miesiące przed sesją egzaminacyjną złożyć w jednej z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych wnioski o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych wraz z wymienionymi w Procedurach organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych załącznikami. Egzaminy eksternistyczne z zakresu danego typu szkoły można zdawać przez 3 lata, toteż w przypadku zakwalifikowania do zdawania egzaminów eksternistycznych, zdający składali pisemną informację wskazującą przedmioty, do których chcą przystąpić w jesiennej sesji egzaminacyjnej 2012 r. oraz wnosili opłaty za zadeklarowane egzaminy lub składali wnioski o zwolnienie z opłaty.

Osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, mogły przystąpić do egzaminów eksternistycznych w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności. Osoby te były zobowiązane do przedstawienia wydanego przez lekarza zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji.

4. Wymagania egzaminacyjne dla osób zdających egzaminy eksternistyczne

Zakres wymagań egzaminacyjnych na sesję jesienną 2012 r. wyznaczyły standardy egzaminacyjne z poszczególnych przedmiotów ogólnokształcących z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, opublikowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

Do egzaminu z każdego przedmiotu CKE i OKE przygotowały informatory, w których zamieszczono akty prawne będące podstawą przygotowania i przeprowadzania egzaminu, standardy wymagań egzaminacyjnych z komentarzem w postaci uszczegółowionych wymagań, opis egzaminu, opis arkuszy egzaminacyjnych, przykładowe arkusze egzaminacyjne i kryteria oceniania zadań. W przypadku języka polskiego podano również wykaz lektur obowiązujących na egzaminie. Ponadto na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w zakładce *Egzaminy eksternistyczne*, zamieszczono przykładowe zadania z arkuszy egzaminacyjnych z lat ubiegłych z zakresu liceum ogólnokształcącego wraz z komentarzem dydaktycznym i rozwiązaniami.

5. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych

Egzamin eksternistyczny:

- z fizyki i astronomii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 12 października 2012 r. (piątek), godz. 15.00
- z historii i społeczeństwa z zakresu szkoły podstawowej oraz z wiedzy o społeczeństwie z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 13 października 2012 r. (sobota), godz. 9.00
- z języka polskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 13 października 2012 r. (sobota), godz. 12.30
- z informatyki z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum oraz z technologii informacyjnej z zakresu liceum ogólnokształcącego – 14 października 2012 r. (niedziela), godz. 9.00
- z matematyki z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 19 października 2012 r. (piątek), godz. 15.00
- z podstaw przedsiębiorczości z zakresu liceum ogólnokształcącego – 20 października 2012 r. (sobota), godz. 9.00
- z geografii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 20 października 2012 r. (sobota), godz. 12.30
- z przyrody z zakresu szkoły podstawowej oraz z biologii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 21 października 2012 r. (niedziela), godz. 9.00
- z historii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 21 października 2012 r. (niedziela), godz. 12.30
- z chemii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 26 października 2012 r. (piątek), godz. 15.00
- z języka obcego nowożytnego: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub francuskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego – 27 października 2012 r. (sobota), godz. 9.00

6. Forma egzaminów eksternistycznych

Wszystkie egzaminy eksternistyczne miały formę pisemną. Sprawdzały wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu eksternistycznego z danego przedmiotu. Trwały odpowiednio: 90 minut (dla egzaminów z zakresu szkoły podstawowej), 120 minut dla egzaminów z zakresu gimnazjum oraz od 120 do 150 minut dla egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Zdający otrzymywali jeden arkusz egzaminacyjny, zawierający zadania różnego typu: zamknięte (wielokrotnego wyboru, typu prawda-fałsz, na dobieranie) i otwarte (krótkiej odpowiedzi, zadania z luką). W niektórych arkuszach znajdowały się też zadania rozszerzonej odpowiedzi, tzn. zadania wymagające zredagowania dłuższej, spójnej wypowiedzi pisemnej na określony temat lub rozwiązyania zadania problemowego.

Zdający był informowany o maksymalnej liczbie, którą można uzyskać za rozwiązanie danego zadania, poprzez odpowiednią adnotację zamieszczoną obok każdego zadania w arkuszu egzaminacyjnym.

7. Przebieg egzaminów eksternistycznych

Egzaminy zostały zorganizowane i przeprowadzone w **268** ośrodkach egzaminacyjnych wyznaczonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Najwięcej ośrodków utworzono na terenie OKE w Jaworznie, Poznaniu i Krakowie, a najmniej na terenie OKE w Warszawie.

Nie odnotowano żadnego przypadku zaginięcia pakietu z materiałami egzaminacyjnymi podczas dystrybucji. Podobnie nie miało miejsca ujawnienie zadań egzaminacyjnych.

Nad prawidłowością przebiegu egzaminu w ośrodkach egzaminacyjnych czuwali członkowie **300** zespołów nadzorujących, powołani przez dyrektorów odpowiednich komisji okręgowych.

Zgodnie z zachowaniem zasad obiektywizmu egzaminacyjnego, zastosowano jednakowe arkusze egzaminacyjne dla zdających dany przedmiot, co znaczy, że wszyscy zdający rozwiązywali takie same zadania egzaminacyjne.

Bezpośrednio przed rozpoczęciem egzaminu każdy zdający otrzymał od członka zespołu nadzorującego arkusz egzaminacyjny i kartę oceniania zadań. W żadnej OKE nie stwierdzono przypadku jakichkolwiek braków w arkuszach, spowodowanych błędami drukarskimi.

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zdający na pierwszej stronie arkusza i na karcie punktowania umieścili swój numer ewidencyjny PESEL oraz zapoznali się z instrukcją umieszczoną na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego.

W jednym przypadku miało miejsce przerwanie i unieważnienie egzaminu z języka rosyjskiego z zakresu liceum ogólnokształcącego. Zgodnie z procedurami, przewodniczący podjął decyzję o przerwaniu i unieważnieniu egzaminu. Poza tym jednym przypadkiem we wszystkich pozostałych ośrodkach egzaminy przebiegały bez zakłóceń i zgodnie z procedurami.

8. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne

W sesji jesiennej 2012 r. złożono **677** wniosków o dopuszczenie do poszczególnych egzaminów eksternistycznych z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, **22** z zakresu gimnazjum oraz **5** z zakresu szkoły podstawowej. Najwięcej wniosków o dopuszczenie do egzaminów złożono na terenie OKE w Krakowie, a najmniej w Łomży. Wnioski składały jedynie te osoby, które w sesji jesiennej 2012 rozpoczynały zdawanie egzaminów eksternistycznych.

Nie wszyscy, którzy złożyli wnioski, zostali dopuszczeni do egzaminu. Najczęstszymi powodami odmowy OKE były, podobnie jak w sesjach poprzednich, niekompletna dokumentacja złożona przez zdających (braki lub błędy w deklaracjach), brak uiszczonej opłaty za egzaminy, brak polskiego dokumentu tożsamości lub karty pobytu, nieukończenie 18 roku życia, złożenie dokumentów po terminie.

W konsekwencji pozytywnie rozpatrzono **629** wniosków o dopuszczenie do poszczególnych egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego, **17** wniosków o dopuszczenie do egzaminów z zakresu gimnazjum i **4** wnioski o dopuszczenie do egzaminów z zakresu szkoły podstawowej.

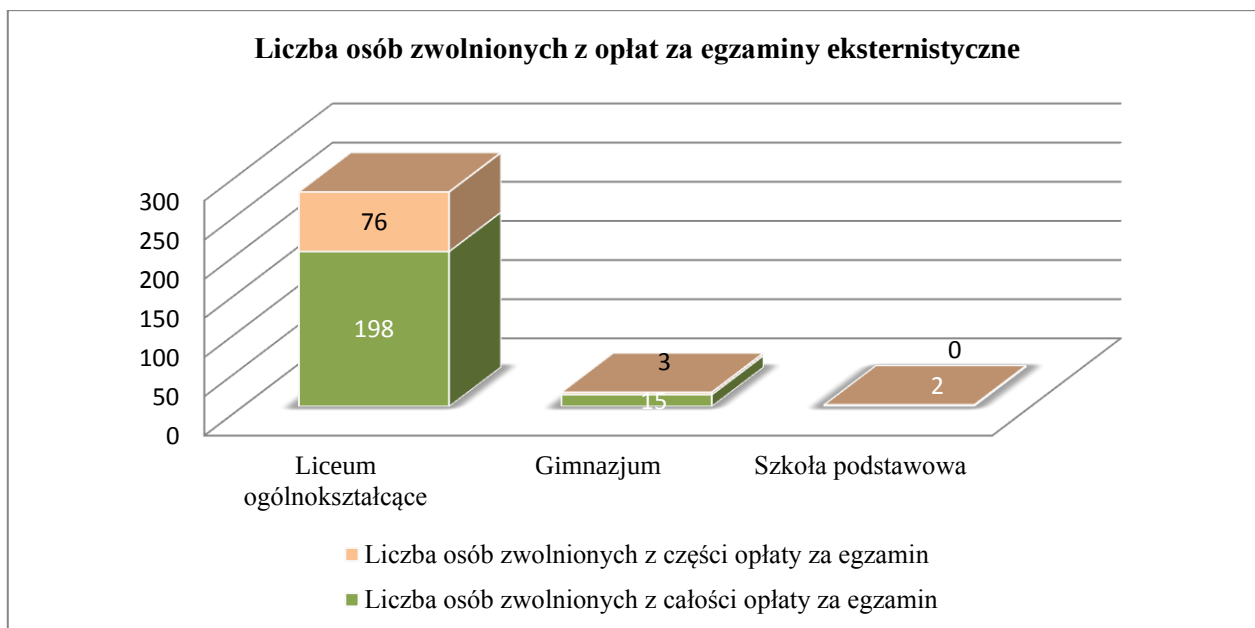
Ponadto do egzaminów w sesji jesiennej 2012 przystępowały również osoby, których wnioski o dopuszczenie zostały pozytywnie rozpatrzone w poprzednich sesjach. Osoby te składały jedynie deklarację o wyborze egzaminów, które będą zdawać w danej sesji.

Łącznie do zdawania egzaminów eksternistycznych **dopuszczono:**

- **6** osób z zakresu szkoły podstawowej,
- **45** osób z zakresu gimnazjum,
- **1196** osób z zakresu liceum ogólnokształcącego.

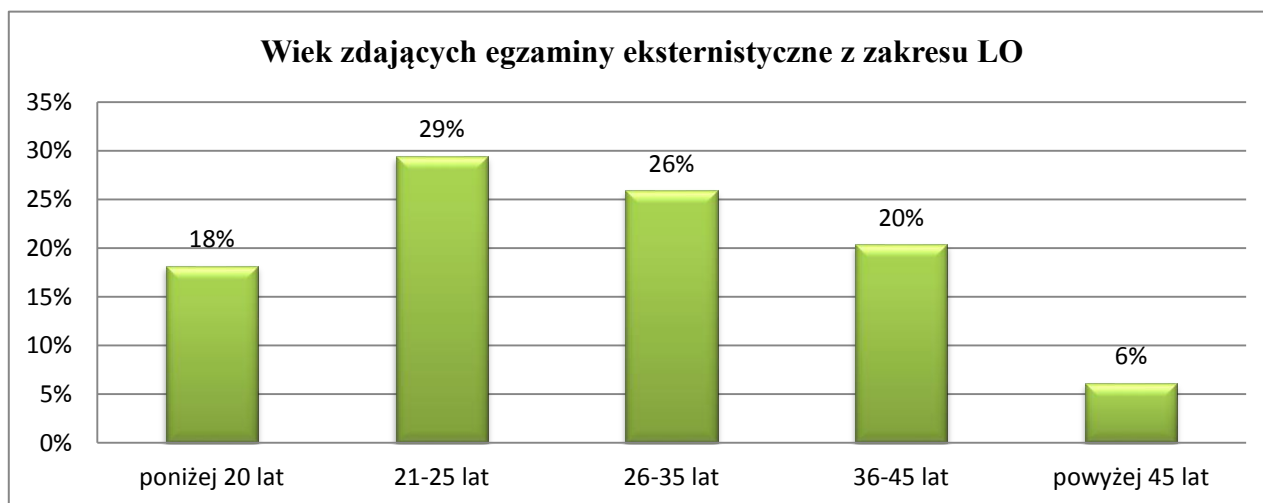
Na udokumentowany wniosek osoby dopuszczonej do zdawania egzaminów eksternistycznych, ze względu na trudną sytuację materialną, dyrektor właściwej OKE mógł zwolnić ją z całości lub części opłaty za egzamin. Liczbę osób zwolnionych z opłat egzaminacyjnych przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Liczba osób zwolnionych z opłat za egzaminy eksternistyczne w sesji jesiennej 2012.

Podobnie jak w poprzednich sesjach egzaminacyjnych, zdecydowana większość eksternów to osoby w wieku od 18 do 35 lat. Strukturę wiekową najbardziej licznej populacji zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Odsetek zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu LO w sesji jesiennej 2012 z uwzględnieniem wieku eksternów.

Tak jak w poprzednich latach, poważnym problemem okazała się nieobecność na egzaminach osób zgłoszonych i dopuszczonych do egzaminu przez dyrektorów poszczególnych OKE. Zgłoszono chęć zdawania **4318** egzaminów, odbyło się zaś ich tylko **3429**. Najczęstsze znane powody nieobecności to brak dokonania opłat za egzamin lub zwolnienia lekarskie. Większość osób nie podała jednakże powodów nieobecności. Grupą wiekową, w której stwierdzono najwyższy odsetek osób deklarujących chęć przystąpienia do egzaminów, jednakże nierealizujących swego zamiaru, są młodzi ludzie w wieku 21-25 lat.

W efekcie do zdawania egzaminów eksternistycznych **przystąpiło:**

- **6** osób z zakresu szkoły podstawowej,
- **36** osób z zakresu gimnazjum,
- **1057** osób z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Łącznie w sesji jesiennej 2012 **przeprowadzono:**

- **23** egzaminy z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych,
- **124** egzaminy z zakresu gimnazjum dla dorosłych,
- **3282** egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Szczegółowe dane dotyczące liczby zgłoszeń na poszczególne egzaminy, osób nieobecnych oraz osób, które przystąpiły do poszczególnych egzaminów, przedstawiają tabele 2-4.

Tabela 2. *Populacja zdających egz. eksternistyczne z zakresu szk. podstawowej dla dorosłych w sesji jesiennej 2012.*

	Język polski	Historia i społeczeństwo	Przyroda	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	3	4	4	4	4	4	0	0	1
Liczba nieobecnych	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Liczba zdających	3	4	4	3	4	4	0	0	1

Tabela 3. *Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2012.*

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka i astronomia	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	16	22	15	16	15	17	18	20	23	15	0	1	3
Liczba nieobecnych	3	7	3	8	7	5	4	4	8	7	0	0	1
Liczba zdających	13	15	12	8	8	12	14	16	15	8	0	1	2

Tabela 4. *Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2012.*

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	331	411	326	217	433	492	270	663	247	368	285	2	23	45
Liczba nieobecnych	54	87	52	59	119	83	58	110	49	80	65	0	8	7
Liczba zdających	277	324	274	158	314	409	212	553	198	288	220	2	15	38

W sesji jesiennej 2012 zdający przystępowali od jednego do 11 egzaminów z różnych przedmiotów. Rozkłady liczebności populacji przedstawiają wykresy 3-5.

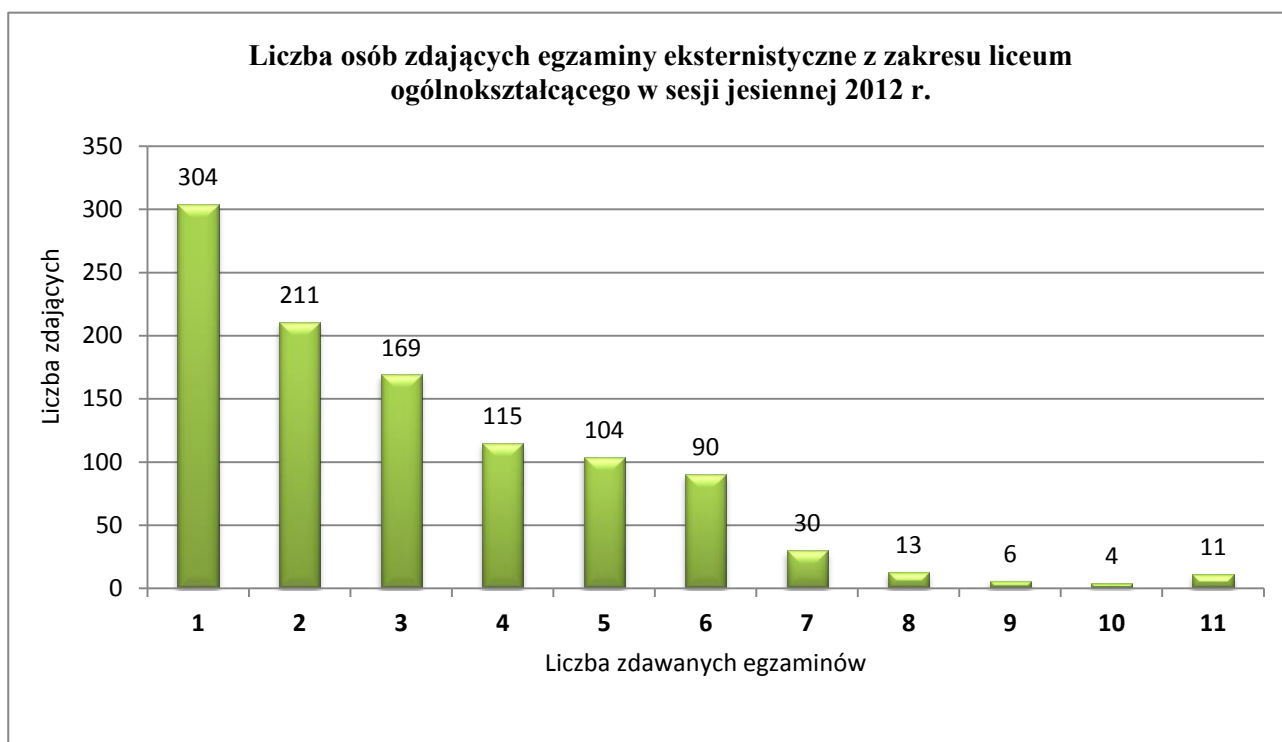
Wykres 3. *Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej zdawanych w sesji jesiennej 2012 przez eksternów.*

Wykres 4. *Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum zdawanych w sesji jesiennej 2012 przez eksternów.*

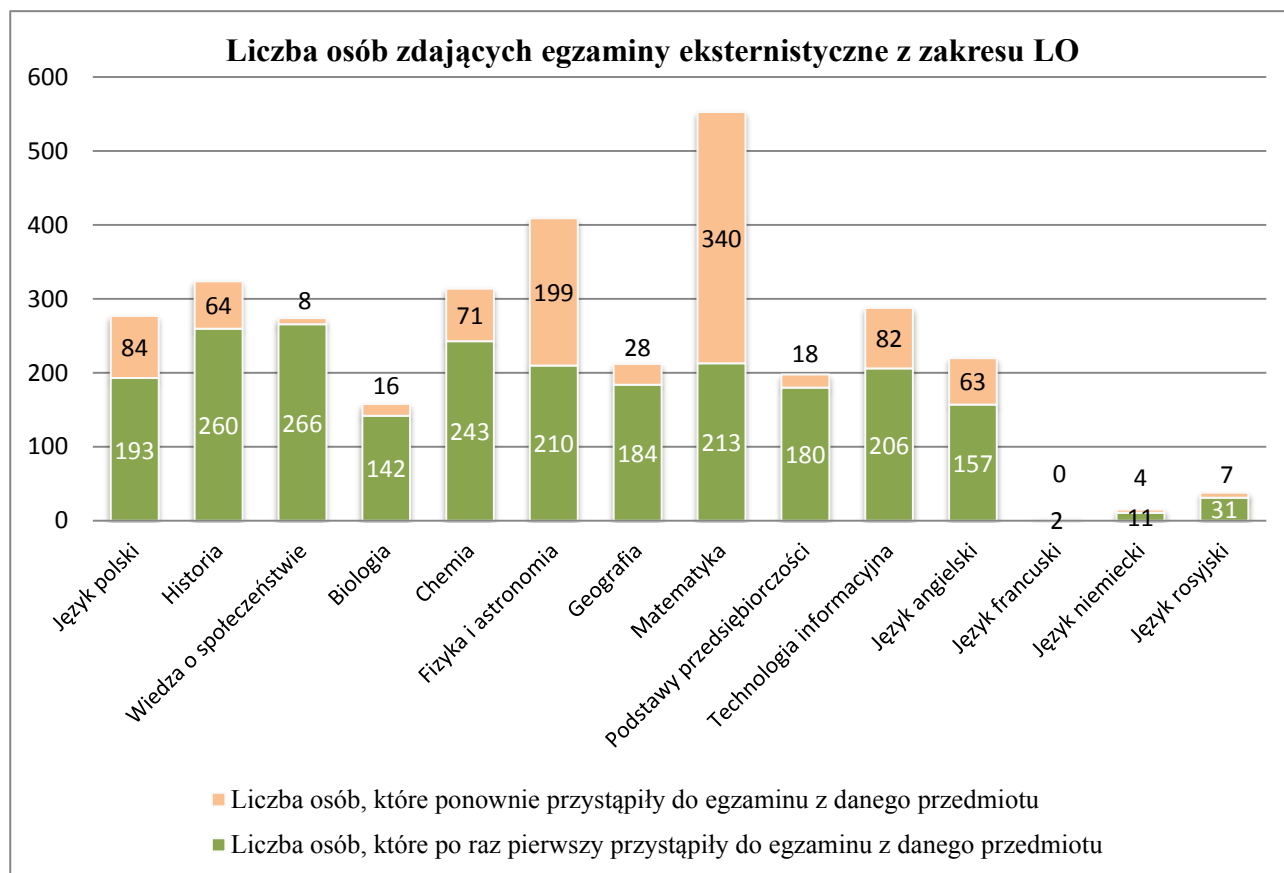

Wykres 5. *Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych w sesji jesiennej 2012 przez eksternów.*

Najpopularniejsze przedmioty wybierane w tej sesji egzaminacyjnej to matematyka oraz fizyka i astronomia, co przedstawiono na wykresie 6., prezentując dane dotyczące zdających egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego. Ze względu na niską zdawalność, spory odsetek zdających powtarzał niezdane egzaminy z tych przedmiotów w kolejnej sesji egzaminacyjnej.

Wykres 6. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych w sesji jesiennej 2012 przez eksternów z uwzględnieniem sytuacji przystępowania do egzaminu po raz pierwszy lub ponownie.

Ponownie najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się egzaminy z języka francuskiego. Na wszystkich poziomach egzaminu zdawały je tylko 2 osoby (egzamin z zakresu LO).

9. Sprawdzanie i ocenianie arkuszy egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne

Za organizację procesu sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych odpowiadały okręgowe komisje egzaminacyjne. Prace egzaminacyjne zdających sprawdzali i oceniali zewnętrzni egzaminatorzy, powoływani przez dyrektora właściwej OKE. W 102 ośrodkach sprawdzania prac egzaminacyjnych pracowało w 102 zespołach 149 egzaminatorów. Proces sprawdzania i oceniania arkuszy egzaminacyjnych z sesji jesiennej 2012 r. przebiegał zgodnie z procedurami. W sesji jesiennej 2012 podczas sprawdzania prac nie stwierdzono przypadków niesamodzielności zdających.

Za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza egzaminacyjnego z danego przedmiotu zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Zgodnie z § 19 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 roku w sprawie egzaminów eksternistycznych, uzyskane przez zdających wyniki są wyrażone w punktach, a następnie w sposób zaprezentowany w tabeli 5 przeliczane na stopnie szkolne:

Tabela 5. *Tabela przeliczeniowa punktów uzyskanych za egzamin eksternistyczny na ocenę.*

poniżej 15 pkt	niedostateczny (1)
15–22 pkt	dopuszczający (2)
23–30 pkt	dostateczny (3)
31–38 pkt	dobry (4)
39–46 pkt	bardzo dobry (5)
47–50 pkt	celujący (6)

Zdający zdał egzamin eksternistyczny, jeżeli otrzymał ocenę wyższą od niedostatecznej. Wynik egzaminu – wyrażony w skali stopni szkolnych – odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły.

Podstawą wydania świadectwa jest zdanie przez eksterna wszystkich egzaminów przewidzianych dla danego typu szkoły. Po zakończeniu sesji jesiennej 2012 wydano 1 świadectwo ukończenia szkoły podstawowej dla dorosłych, 5 świadectw ukończenia gimnazjum dla dorosłych oraz 124 świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Procedury organizacji i przebiegu egzaminów eksternistycznych dopuszczają możliwość zapoznania się zdającego z oceną jego testu egzaminacyjnego. Z prawa do tzw. wglądu do pracy skorzystała 1 osoba, zdająca egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego.

II. WYNIKI EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI JESIENNEJ 2012 r.

1. Wyniki egzaminów z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych

W sesji jesiennej 2012 r. egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej zdawało **6** osób. Wykorzystano **23** arkusze egzaminacyjne z następujących przedmiotów: język polski, historia i społeczeństwo, przyroda, matematyka, informatyka, język angielski, język rosyjski.

Średnia zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych wyniosła **77,4%**.

Informacje o liczbie egzaminowanych i wynikach egzaminów zawiera tabela 6.

Tabela 6. Wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r.

	Język polski	Historia i społeczeństwo	Przyroda	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język rosyjski
Liczba zdających	3	4	4	3	4	4	1
Liczba osób, które zdały egzamin	3	3	4	2	1	3	1
Średni wynik punktowy (średnia arytmetyczna)	22,33	21,00	36,50	17,00	13,50	16,75	40,00
Średnia z ocen szkolnych za test	2,33	2,50	4,25	2,00	2,00	2,00	5,00
Zdawalność	100%	75%	100%	67%	25%	75%	100%

2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych

Do sesji jesiennej 2012 przystąpiło **36** osób, zdając od 1 do 10 egzaminów z następujących przedmiotów: 16 osób z matematyki, po 15 osób z historii i informatyki, 14 z fizyki i astronomii, 13 z języka polskiego, po 12 z wiedzy o społeczeństwie i chemii, po 8 z biologii, geografii i języka angielskiego oraz 2 osoby z języka rosyjskiego i jedna z niemieckiego.

Średnia zdawalność egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 wyniosła **75,8%**.

Szczegółowe wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r. przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Zbiorne wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r.

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka i astronomia	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zdających	13	15	12	8	8	12	14	16	15	8	1	2
Liczba osób, które zdały egzamin	7	12	11	8	8	7	8	6	10	5	1	2
Średni wynik punktowy (średnia arytmetyczna)	16,85	20,87	29,75	30,50	33,63	14,92	15,43	11,31	19,73	18,75	29,00	34,00
Średnia z ocen szkolnych za test	1,77	2,27	3,50	3,50	4,00	1,83	1,79	1,38	2,33	2,00	3,00	4,00
Zdawalność	54%	80%	92%	100%	100%	58%	57%	38%	67%	63%	100%	100%

3. Ogólne wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych

W sesji jesiennej 2012 r. zdający mieli możliwość przystąpienia do zdawania egzaminów eksternistycznych ze wszystkich przedmiotów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Średnie wyniki wahały się od min. 8,96 pkt z fizyki do maks. 29,91 pkt z wiedzy o społeczeństwie. Szczegółowe zestawienie wyników ogólnych prezentuje tabela 8.

Tabela 8. Wyniki ogólne egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r. (wskaźniki statystyczne)

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zdających	277	324	274	158	314	409	212	553	198	288	220	2	15	38
Liczba osób, które zdały egzamin	224	299	272	158	200	60	202	153	197	203	160	1	12	27
Liczba osób, które nie zdały egzaminu	53	25	2	0	114	349	10	400	1	85	60	1	3	11
Liczba punktów możliwa do zdobycia	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Wynik najczęstszy (modalna)	15	23	30, 33	29	15	6	22, 2	8, 11	28	15	15	12	16	15, 2
Wynik środkowy (mediana)	20	21	30	29	16	8	26	11	29	21	20	19,5	17	16,5
Wynik średni (śr. arytmetyczna)	20,50	21,96	29,91	29,10	16,39	8,96	26,64	12,32	29,26	21,85	24,05	19,50	22,73	19,61
Wynik najwyższy uzyskany przez zdających	42	46	46	47	45	43	47	38	43	50	50	27	48	41
Wynik najniższy uzyskany przez zdających	0	9	8	15	6	1	7	2	12	0	4	12	8	7
Średnia ocen	2,31	2,47	3,42	3,32	1,77	1,17	3,02	1,36	3,36	2,60	2,71	2,00	2,67	2,18
Liczba ocen niedostatecznych	53	25	2	0	114	349	10	400	1	85	60	1	3	11
Liczba ocen dopuszczających	125	156	33	25	167	53	62	117	31	70	63	0	6	17
Liczba ocen dostatecznych	64	115	118	77	25	5	72	25	80	52	27	1	2	5
Liczba ocen dobrych	29	22	91	38	7	1	50	11	67	45	32	0	2	2
Liczba ocen bardzo dobrych	6	6	30	17	1	1	17	0	19	28	27	0	1	3
Liczba ocen celujących	0	0	0	1	0	0	1	0	0	8	11	0	1	0
Zdawalność	81%	92%	99%	100%	64%	15%	95%	28%	99%	70%	73%	50%	80%	71%

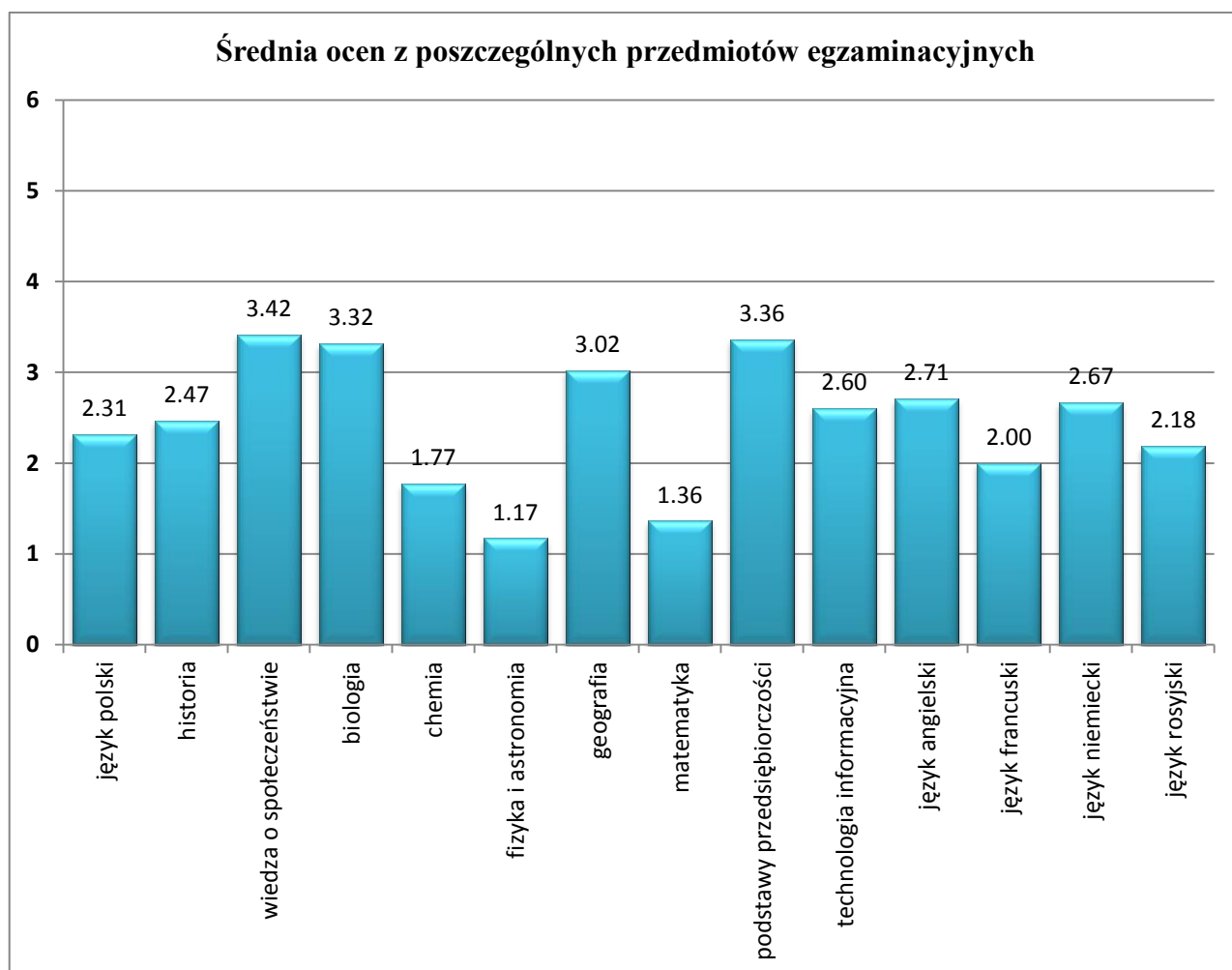
Eksterni zdający egzaminy w sesji jesiennej 2012 uzyskiwali z poszczególnych przedmiotów bardzo zróżnicowane wyniki. Zdawalność biologii, wiedzy o społeczeństwie, podstaw przedsiębiorczości, geografii była bardzo wysoka i wynosiła odpowiednio: 100%, 99%, 99%, 95%. Wyjątkowo słabo wypadły natomiast fizyka i astronomia (15%) i matematyka (28%). Szczegółowe zestawienie uwzględniające współczynnik zdawalności egzaminu z zakresu liceum ogólnokształcącego przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego w sesji jesiennej 2012 r.

Średnie ocen szkolnych z poszczególnych egzaminów wahały się od 1,17 z fizyki i astronomii oraz 1,36 z matematyki po 3,42 z wiedzy o społeczeństwie i 3,36 z podstaw przedsiębiorczości. W przypadku fizyki i astronomii, matematyki i chemii średnia ocen wyniosła poniżej 2, co znaczy, że większość zdających nie zdała egzaminów z tych przedmiotów. Szczegółowe informacje o ocenach uzyskanych przez zdających przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Średnie oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2012 r.

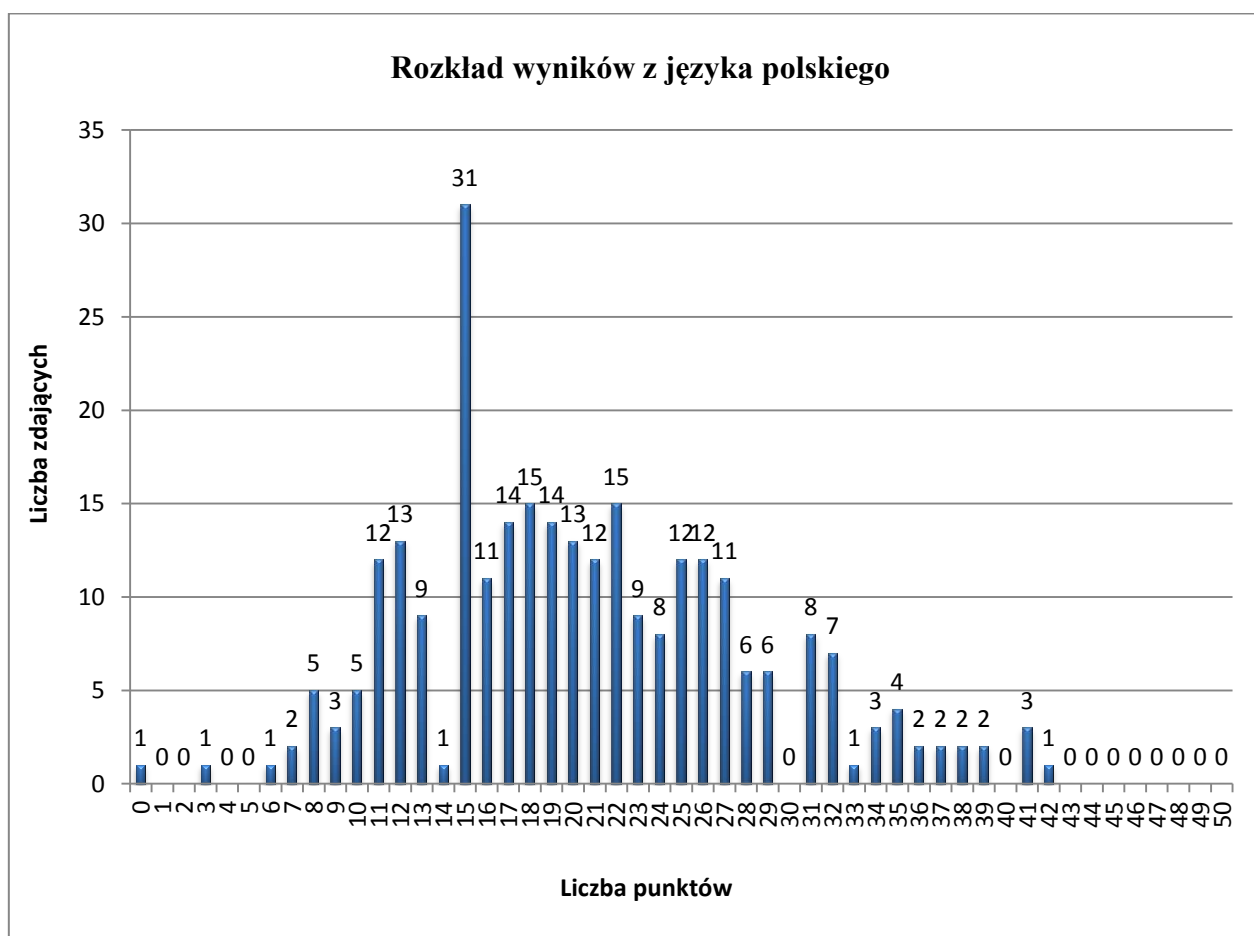

4. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych z poszczególnych przedmiotów

JĘZYK POLSKI

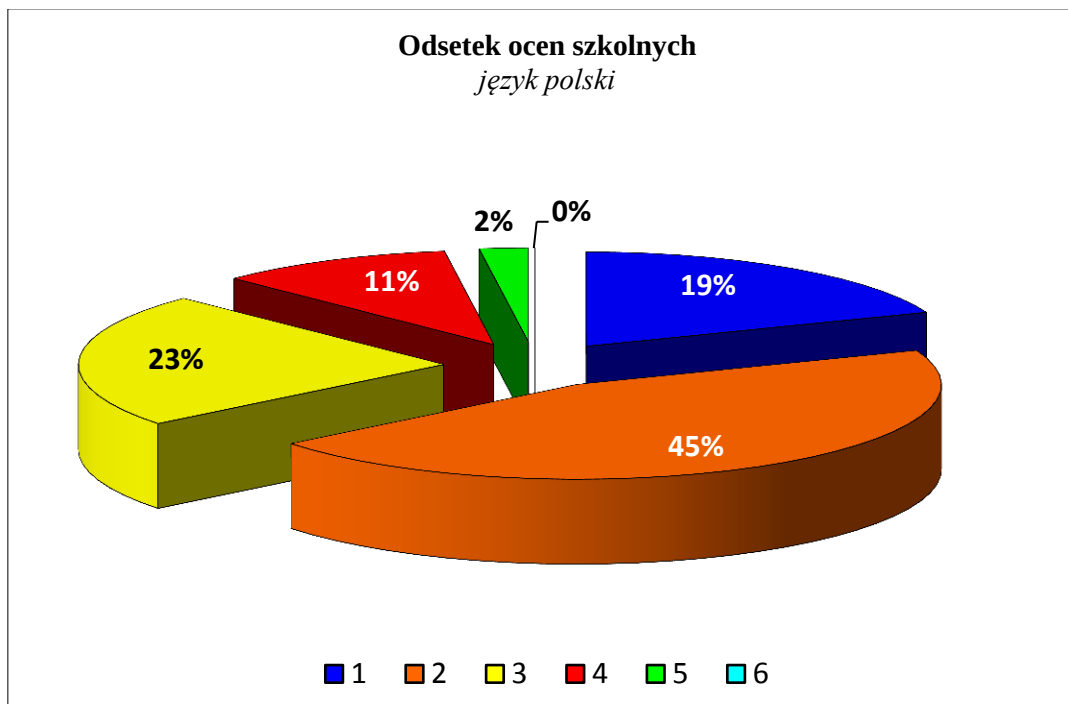
Egzamin eksternistyczny z języka polskiego był egzaminem pisemnym, sprawdzającym wiadomości i umiejętności określone w *Standardach wymagań egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu eksternistycznego z języka polskiego z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych*. Trwał 150 minut i składał się z dwóch części, zawartych w jednym arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie zadań pierwszej części zdający mógł otrzymać maksymalnie 35 punktów, a z drugiej – maksymalnie 15 punktów. Część pierwsza egzaminu polegała na rozwiązaniu zadań z zakresu literatury i języka. Podstawą konstrukcji testu były teksty literackie. Natomiast część druga egzaminu polegała na skonstruowaniu dłuższej wypowiedzi pisemnej na zadany temat. Do egzaminu z języka polskiego przystąpiło 277 zdających. Najwyższy odnotowany wynik w sesji jesiennej 2012 to 42 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 9.

Wykres 9. Rozkład wyników z języka polskiego

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka polskiego wyniosła 2,31, a zdawalność 81%.
Największa grupa zdających (45%) otrzymała ocenę dopuszczającą (wykres 10).

Wykres 10. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka polskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

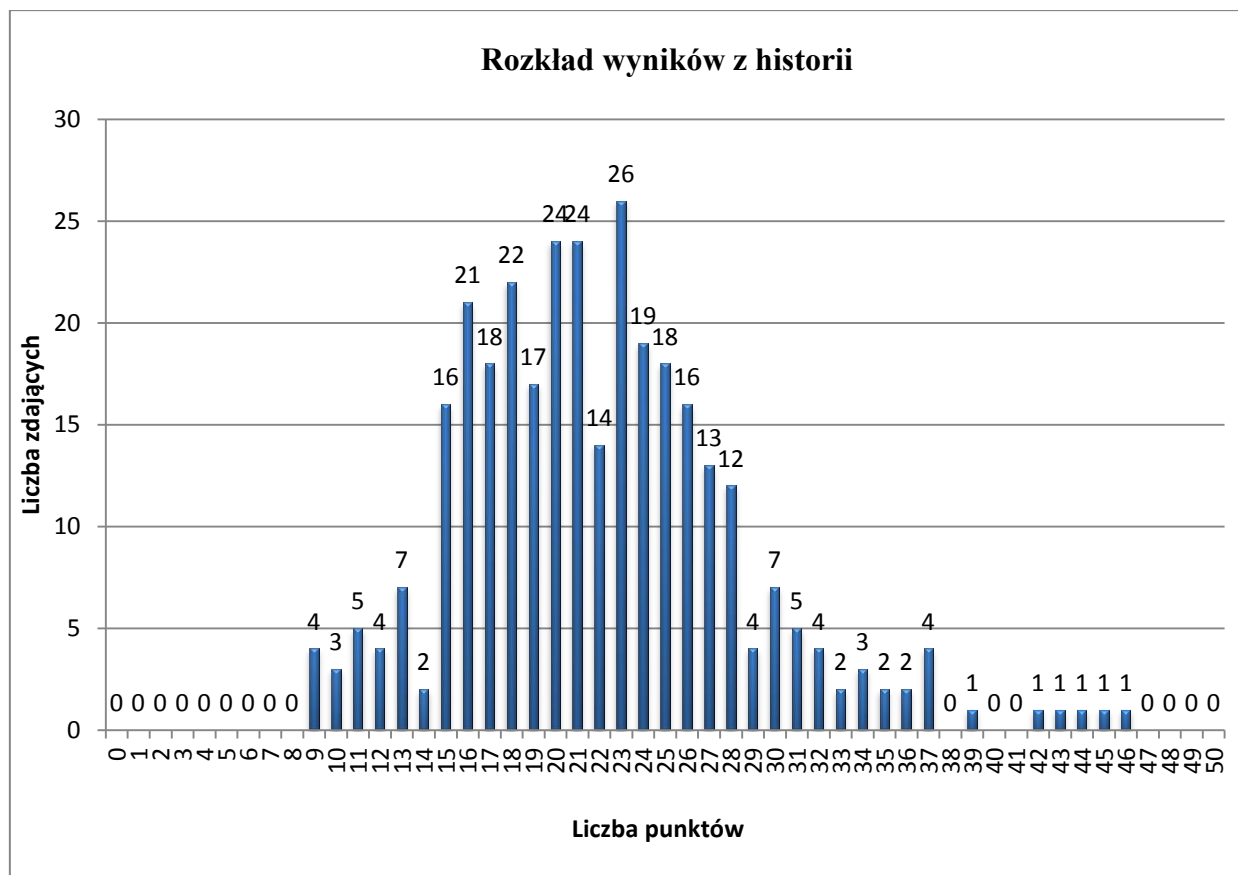

HISTORIA

Pisemny egzamin eksternistyczny z historii trwał 120 minut. Zdający otrzymali jeden arkusz egzaminacyjny, który składał się z dwóch części. Część pierwsza polegała na rozwiązaniu testu obejmującego cały zakres wymagań egzaminacyjnych. Zdający rozwiązywali różnego rodzaju zadania zamknięte i otwarte, które wymagały samodzielnego formułowania zwięzłych odpowiedzi. Większość stanowiły zadania z tzw. wyposażeniem, a więc z wykorzystaniem różnorodnych źródeł wiedzy historycznej, np. krótkiego tekstu źródłowego, ilustracji (ikonografii), mapy, danych statystycznych, tablic genealogicznych i innych. Zadania w tej części arkusza uwzględniały historię polityczną, historię społeczno-gospodarczą oraz historię kultury z pięciu wielkich epok historycznych: starożytność, średniowiecze, czasy nowożytne, wiek XIX, wiek XX. Część druga sprawdzała umiejętności formułowania wypowiedzi pisemnej, przedstawiania oraz oceniania zjawisk i procesów historycznych. W tej części egzaminu zdający pisał własny krótki i spójny tekst na określony temat.

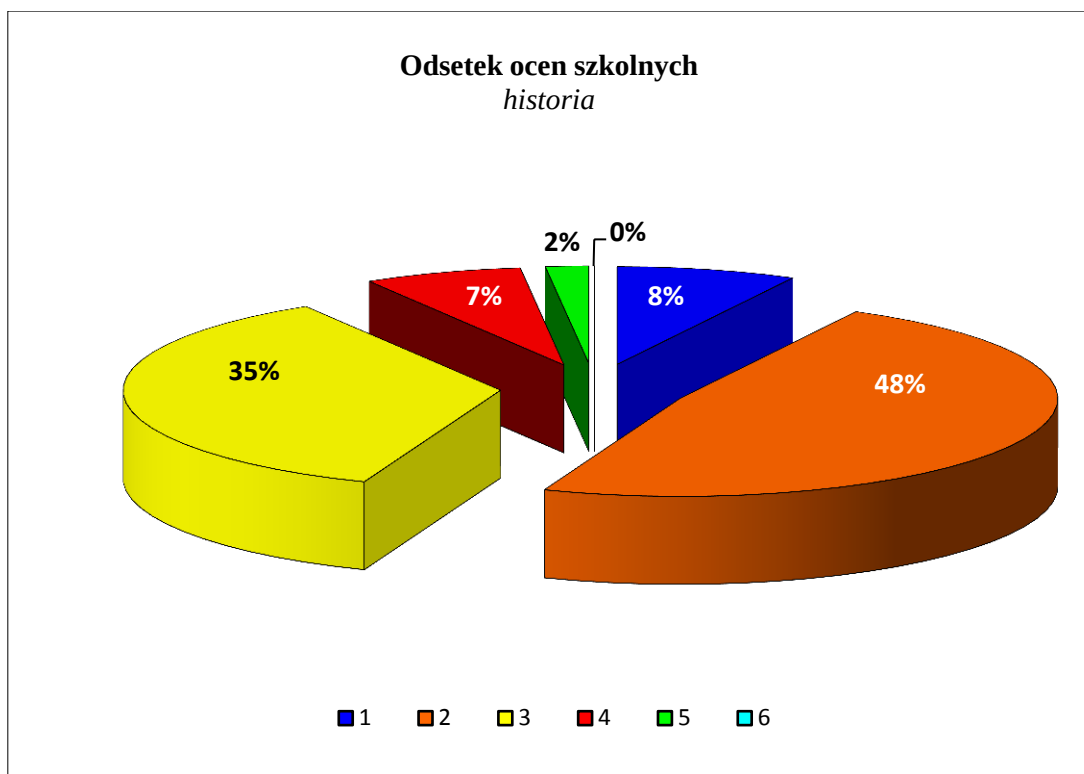
Do egzaminu z historii przystąpiło 324 zdających. Za rozwiązanie zadań egzaminowany mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik w sesji jesiennej 2012 r. to 46 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 23 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 11.

Wykres 11. *Rozkład wyników z historii*

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z historii wyniosła 2,47. Odnotowano 92% zdawalność. Największa grupa zdających (48%) otrzymała ocenę dopuszczającą (wykres 12).

Wykres 12. Wyniki egzaminu eksternistycznego z historii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

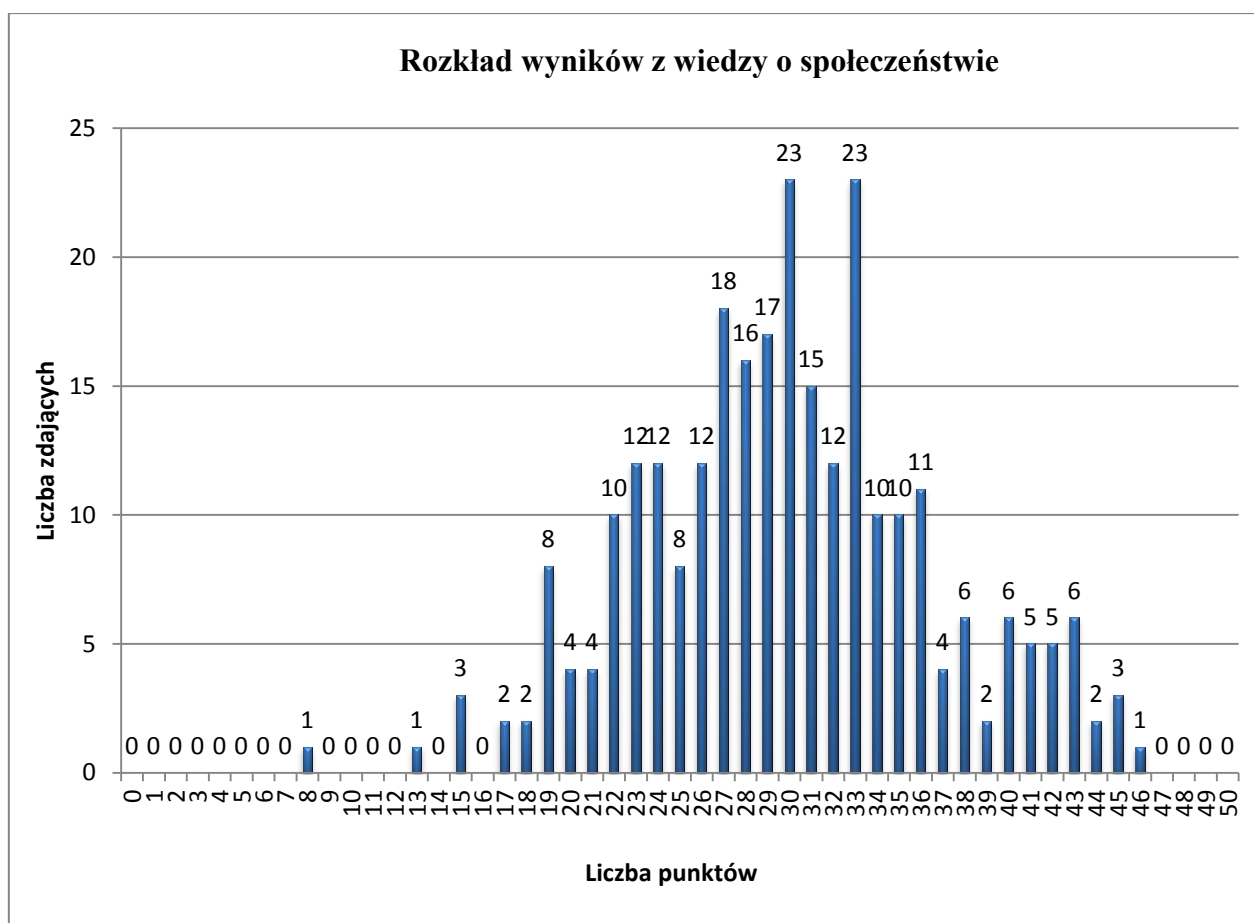

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Egzamin eksternistyczny z wiedzy o społeczeństwie był egzaminem pisemnym, który trwał 120 minut. Zdający otrzymał jeden arkusz egzaminacyjny, który składał się z dwóch części. Część pierwsza polegała na rozwiązywaniu testu zawierającego różnego rodzaju zadania zamknięte i otwarte. Wyposażenie testu stanowiły różnorodne źródła informacji (np. teksty źródłowe, mapy, schematy, ilustracje, tabele, wykresy, fotografie). Zadania w tej części uwzględniały cztery następujące moduły: *Spółeczeństwo*, *Polityka*, *Prawo* oraz *Polska, Europa i świat*. Część druga polegała na napisaniu krótkiego i spójnego tekstu na podany w arkuszu temat. Sprawdzano w ten sposób umiejętności: formułowania wypowiedzi pisemnej, przedstawiania oraz oceniania zjawisk społecznych i politycznych, formułowania i uzasadniania własnego stanowiska.

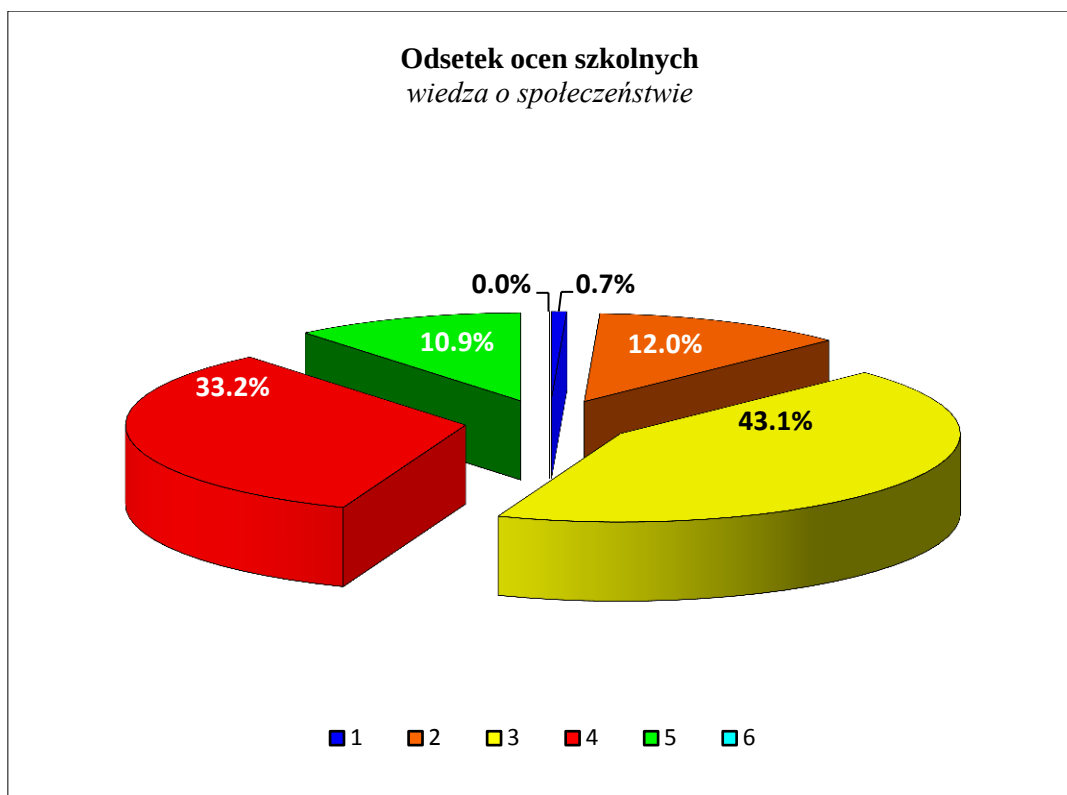
Do egzaminu z wiedzy o społeczeństwie przystąpiło 274 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik w sesji jesiennej 2012 to 46 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 30 i 33 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 13.

Wykres 13. Rozkład wyników z wiedzy o społeczeństwie

Średnia z ocen szkolnych z egzaminu wynosiła 3,42. W sesji jesiennej 2012 odnotowano 99% zdawalność. Największą grupę stanowili ci, którzy uzyskali ocenę dostateczną (43,1%) – zob. wykres 14.

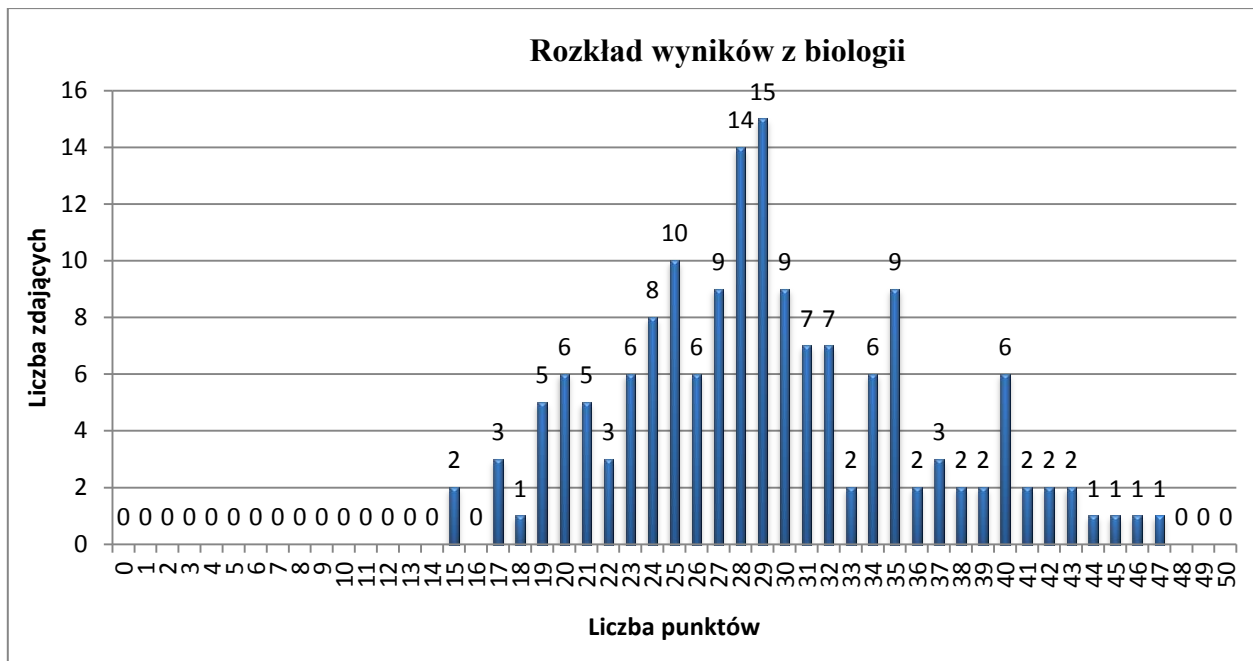
Wykres 14. *Wyniki egzaminu eksternistycznego z wiedzy o społeczeństwie w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.*

BIOLOGIA

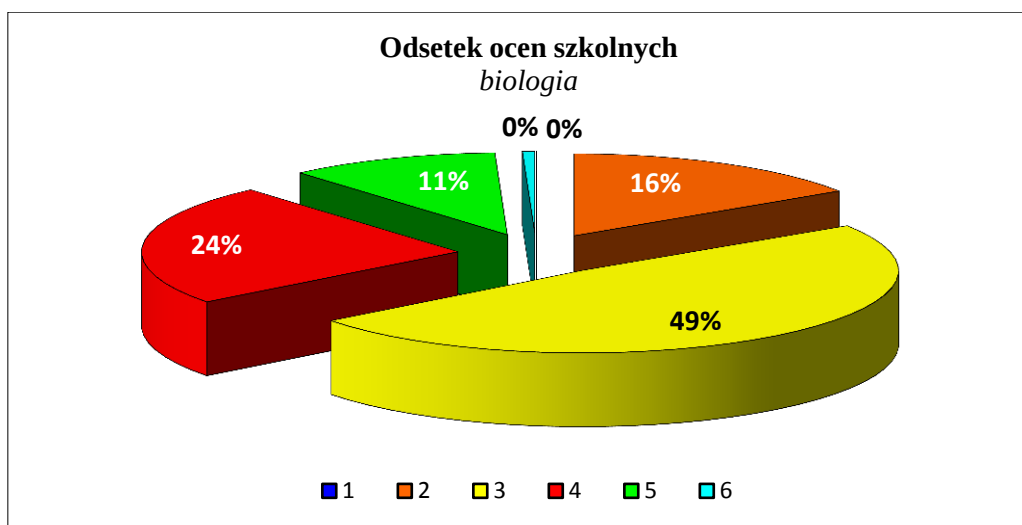
Do egzaminu z biologii przystąpiło 158 zdających. Wszyscy oni zdali egzamin. Pisemny egzamin eksternistyczny z biologii trwał 120 minut. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 47 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 29 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 15.

Wykres 15. Rozkład wyników z biologii

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu biologii wyniosła 3,32, natomiast zdawalność 100%. Wszyscy zdający egzamin z biologii otrzymali oceny pozytywne, z czego prawie połowa (49%) – dostateczne. Rozkład ocen przedstawia wykres 16.

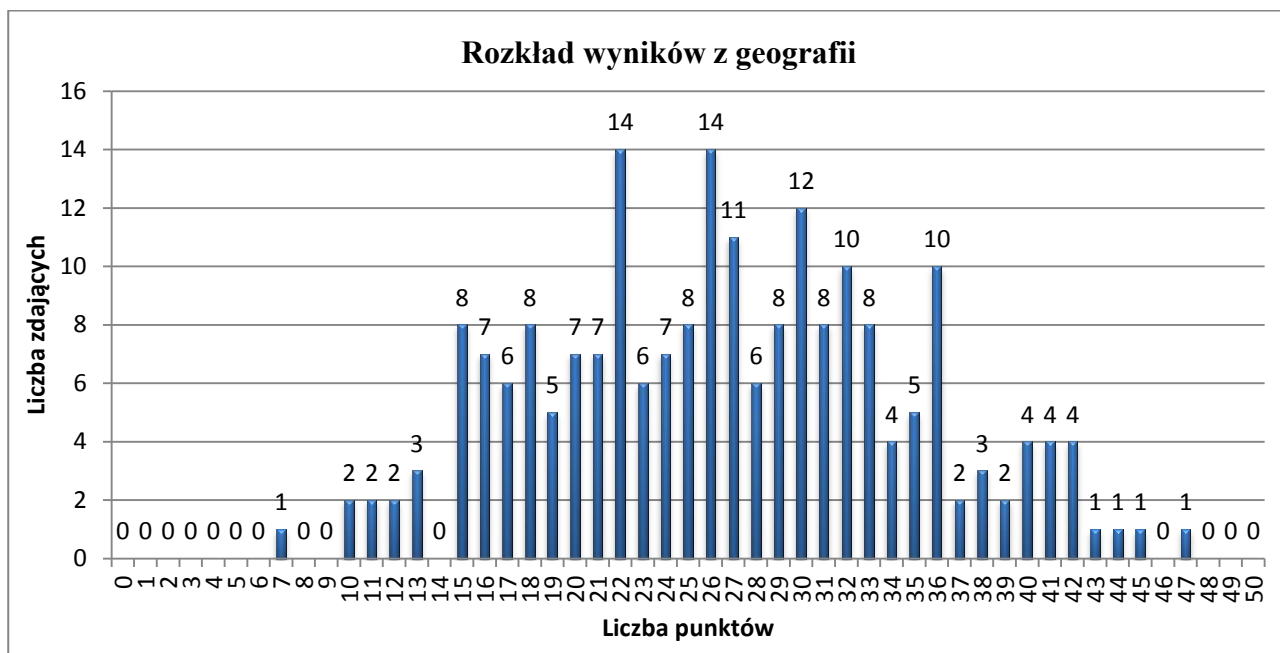
Wykres 16. Wyniki egzaminu eksternistycznego z biologii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

GEOGRAFIA

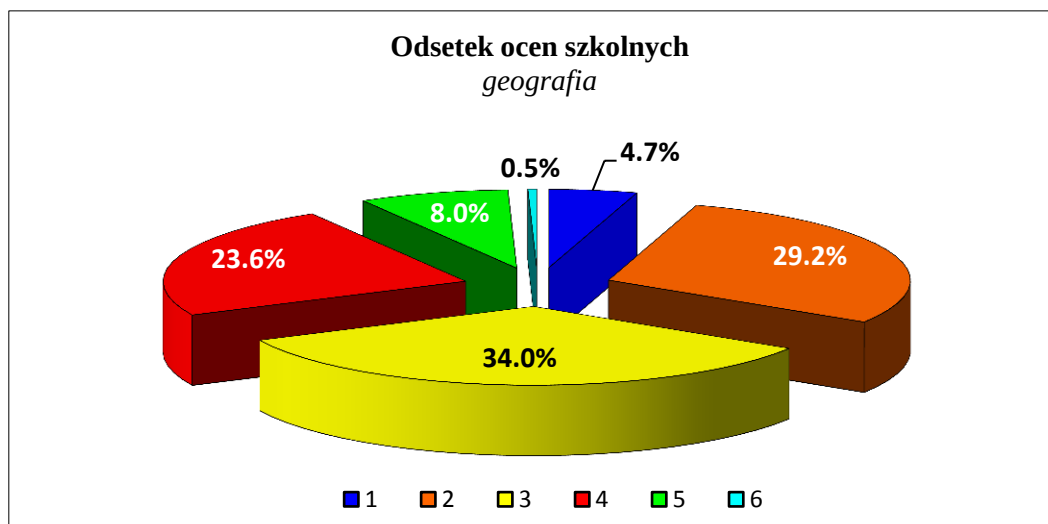
W sesji jesiennej 2012 do egzaminu z geografii przystąpiło 212 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 47 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 22 i 26 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 17.

Wykres 17. Rozkład wyników z geografii

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z geografii wynosiła 3,02, a zdawalność 95%. Tylko 4,7% zdających egzamin z geografii nie uzyskało oceny pozytywnej. Najliczniejszą grupę zdających stanowiły osoby, które z egzaminu z geografii uzyskały ocenę dostateczną (34%) lub dopuszczającą (29,2%), co przedstawia wykres 18.

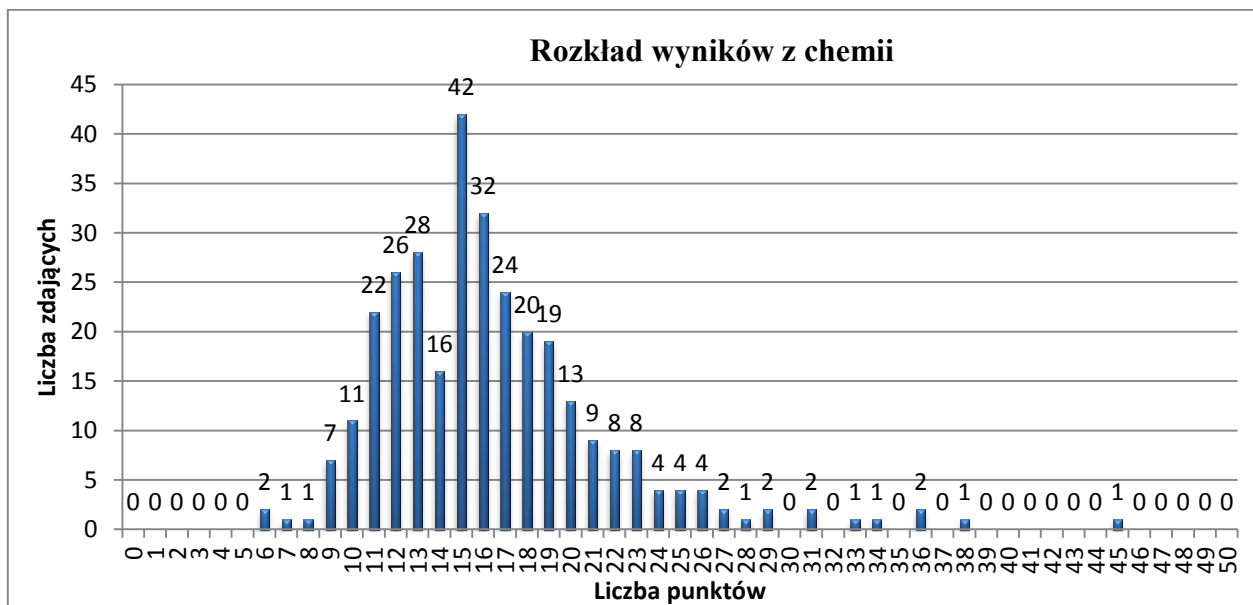
Wykres 18. Wyniki egzaminu eksternistycznego z geografii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

CHEMIA

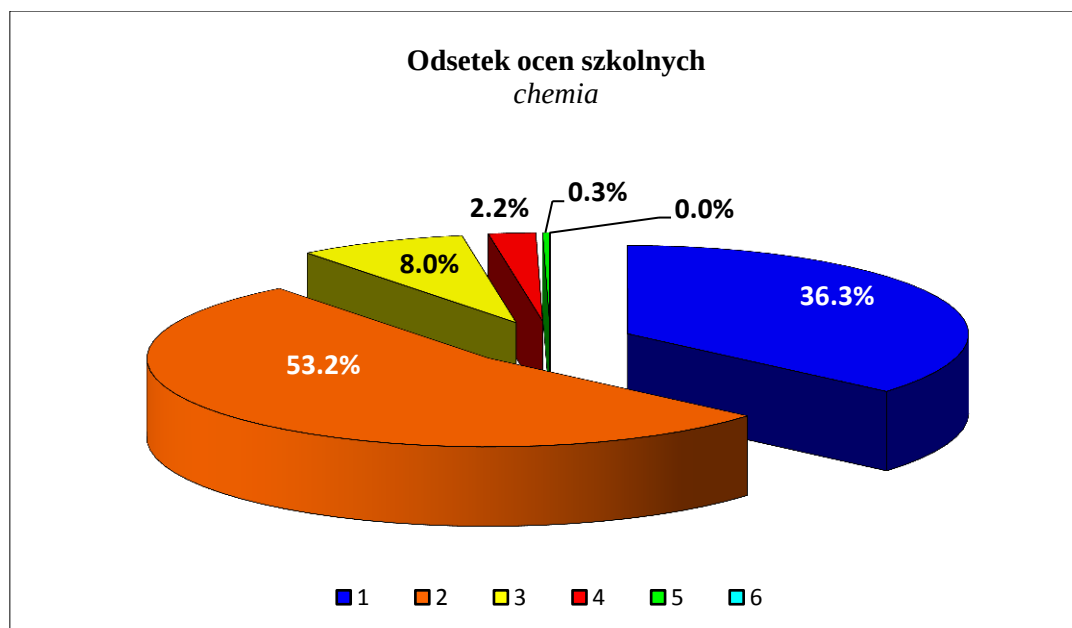
Do egzaminu eksternistycznego z chemii przystąpiło 314 zdających. Za rozwiązanie zadań egzaminowany mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 45 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 19.

Wykres 19. Rozkład wyników z chemii

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu chemii wynosiła 1,77, a zdawalność 64%. W sesji jesiennej 2012 r. aż 36,3% zdających egzamin z chemii otrzymało ocenę negatywną. Wśród pozostałych zdających ponad połowę (53,2%) stanowili ci, którzy otrzymali ocenę dopuszczającą (wykres 20).

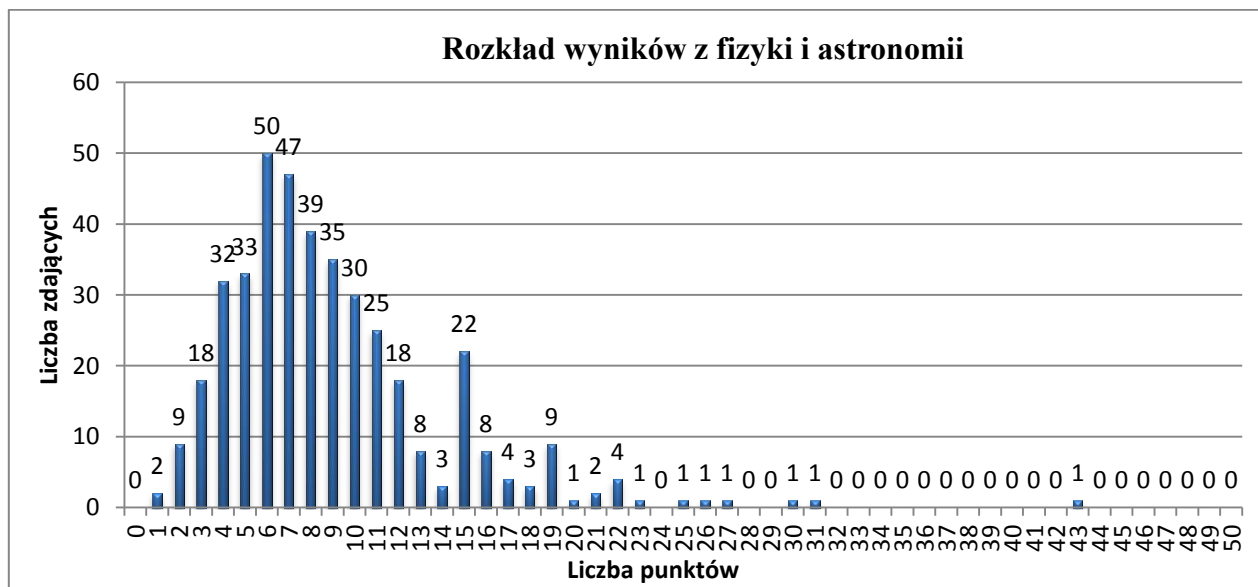
Wykres 20. Wyniki egzaminu eksternistycznego z chemii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

FIZYKA I ASTRONOMIA

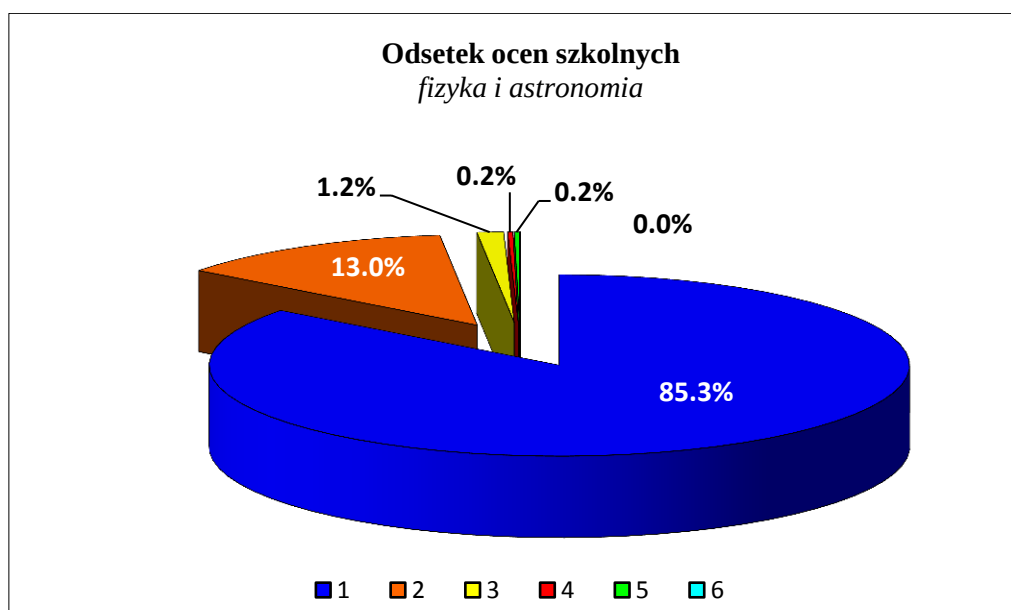
Do egzaminu z fizyki i astronomii przystąpiło 409 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 43 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) to 6 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 21.

Wykres 21. Rozkład wyników z fizyki i astronomii

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z fizyki i astronomii wyniosła 1,17, a zdawalność 15%, co jest najsłabszym rezultatem egzaminów w zakresie LO zdawanych w sesji jesiennej 2012. Większość zdających egzamin z fizyki i astronomii (85,3%) otrzymała ocenę niedostateczną (wykres 22).

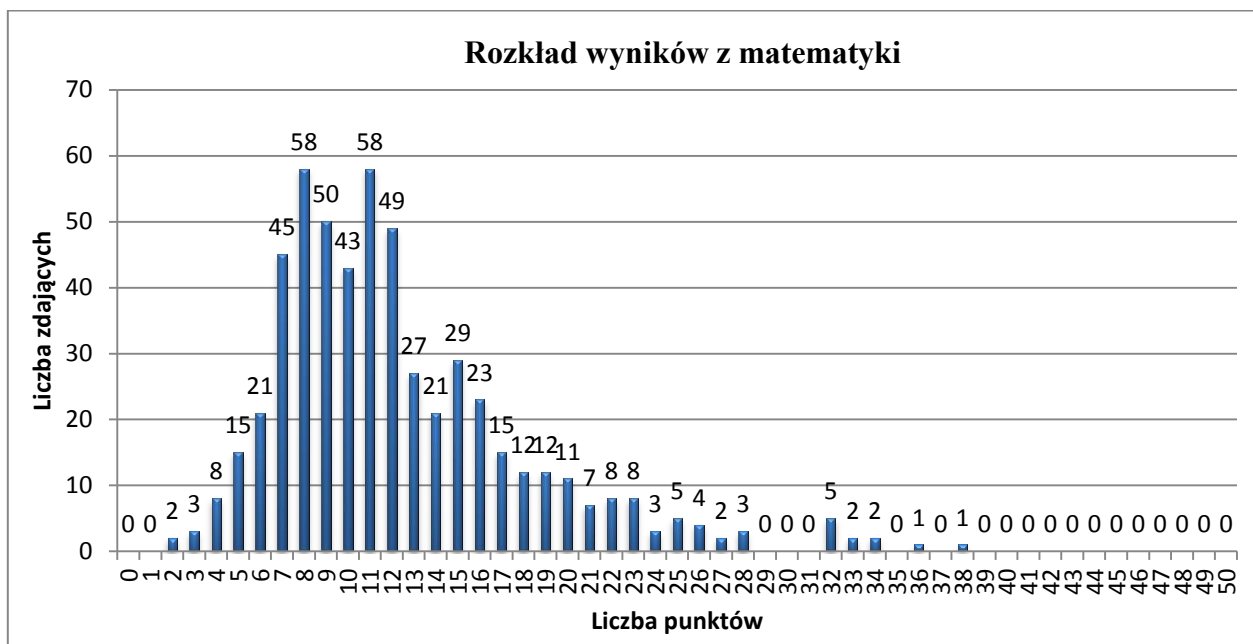
Wykres 22. Wyniki egzaminu eksternistycznego z fizyki i astronomii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

MATEMATYKA

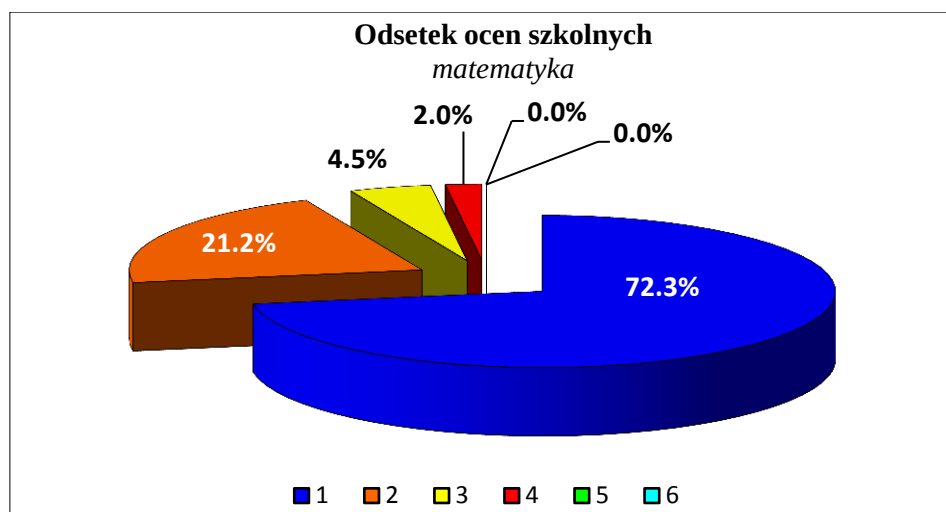
W sesji jesiennej 2012 do egzaminu z matematyki przystąpiły 553 osoby. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 38 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 8 i 11 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 23.

Wykres 23. Rozkład wyników z matematyki

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z matematyki wynosiła 1,36, a zdawalność 28%. Jest to – po wynikach z fizyki i astronomii – najslabszy rezultat egzaminów w zakresie liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji jesiennej 2012, gdyż oceny niedostateczne otrzymało aż 72,3% zdających.

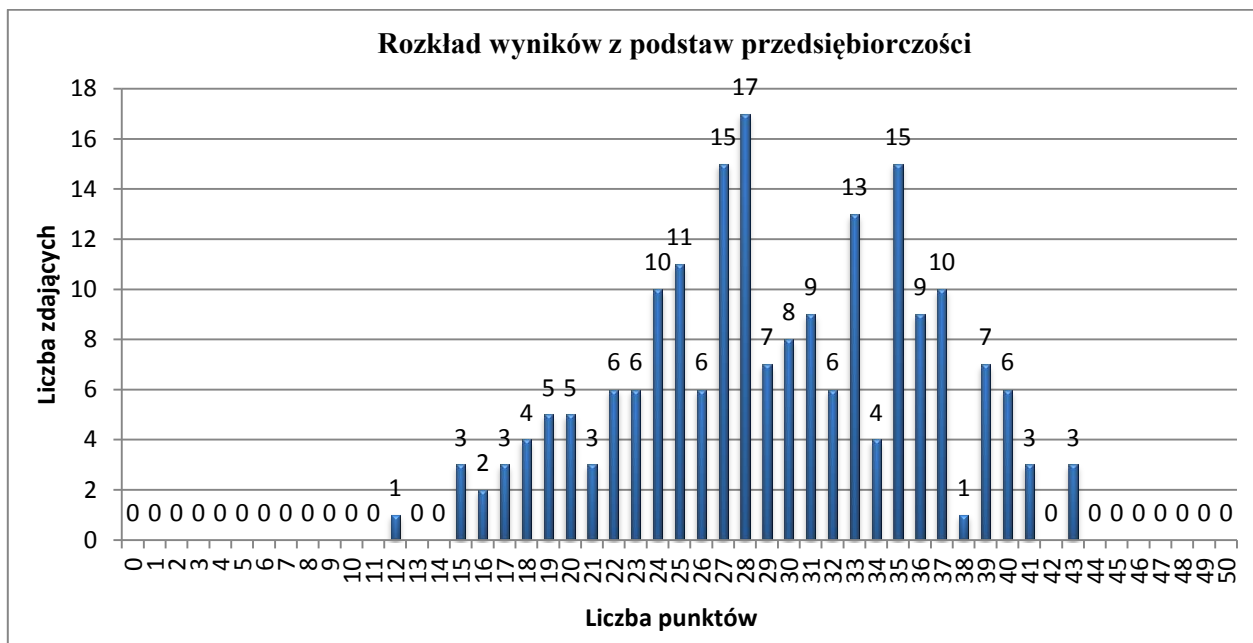
Wykres 24. Wyniki egzaminu eksternistycznego z matematyki w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

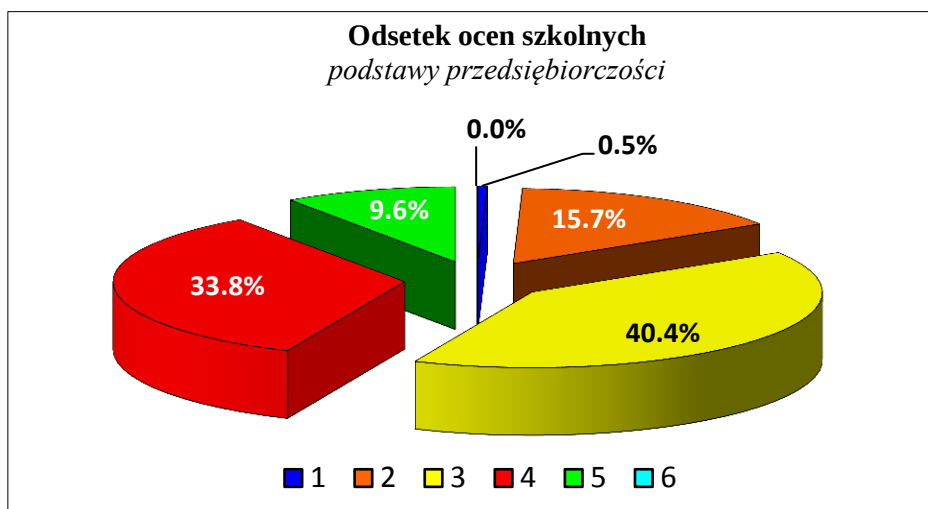
W sesji jesiennej 2012 do egzaminu z podstaw przedsiębiorczości przystąpiło 198 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 43 pkt, natomiast najczęściej występujące wśród zdających to 28 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 25.

Wykres 25. Rozkład wyników z podstaw przedsiębiorczości

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu przedsiębiorczości wyniosła 3,36. W przypadku egzaminu z podstaw przedsiębiorczości tylko 1 osoba nie uzyskała min. 15 pkt, co spowodowało niezaliczenie egzaminu. Największą grupę (40,4%) stanowili zdający, którzy otrzymali ocenę dostateczną (zob. wykres 26).

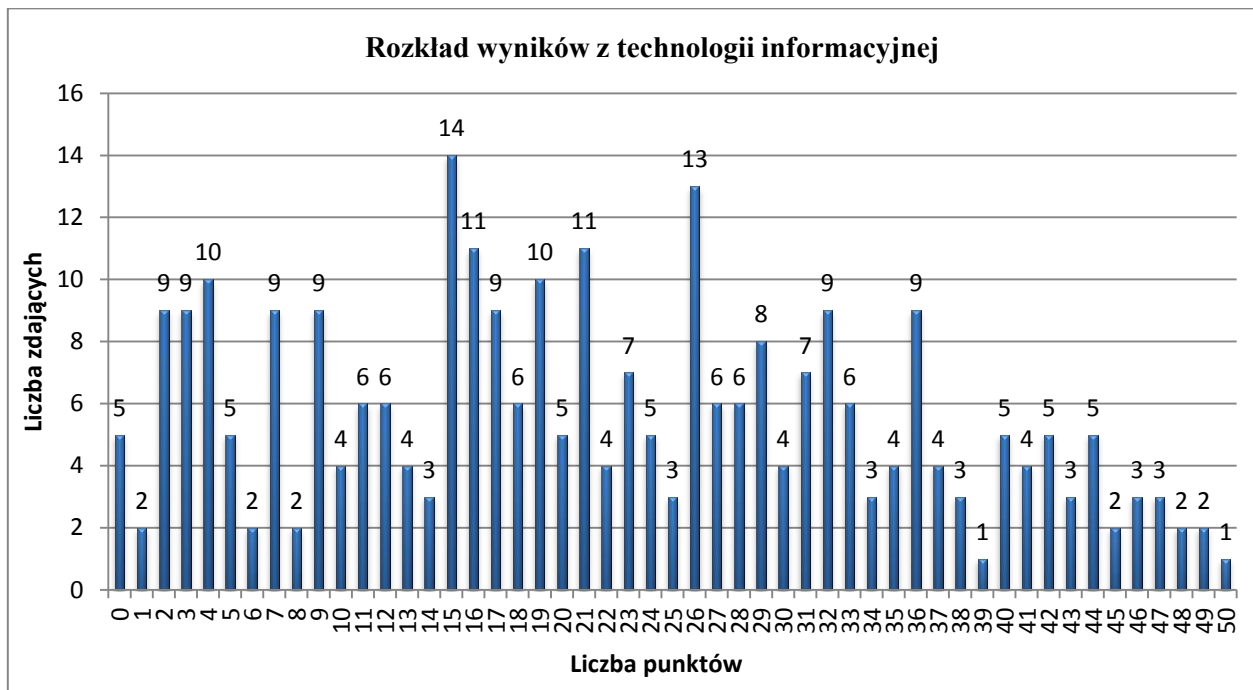
Wykres 26. Wyniki egzaminu eksternistycznego z podstaw przedsiębiorczości w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

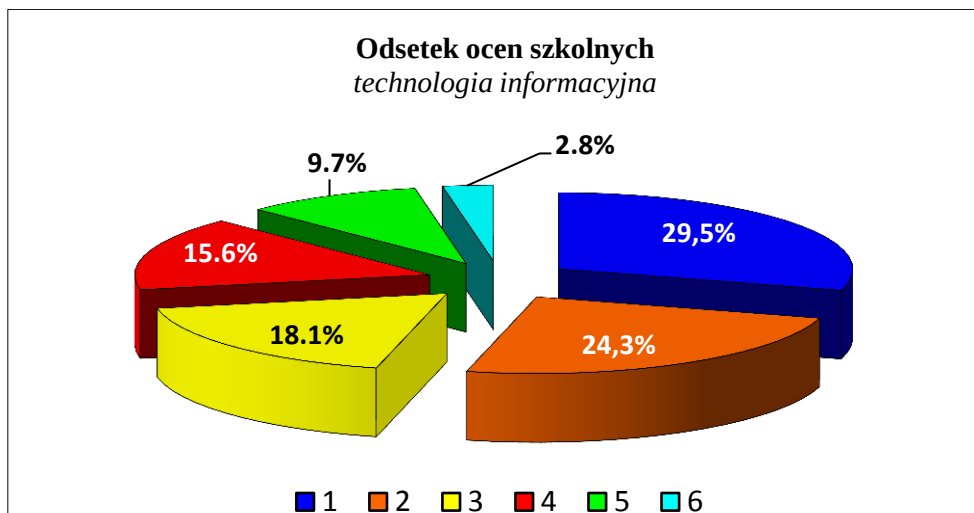
Do egzaminu z technologii informacyjnej przystąpiło 288 osób. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to wynik maksymalny 50 pkt), natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 27.

Wykres 27. Rozkład wyników z technologii informacyjnej

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu technologii informacyjnej wyniosła 2,6. Odnotowano 70% zdawalność. 29,5% zdających egzamin z technologii informacyjnej otrzymało ocenę niedostateczną.

Wykres 28. Wyniki egzaminu eksternistycznego z technologii informacyjnej w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

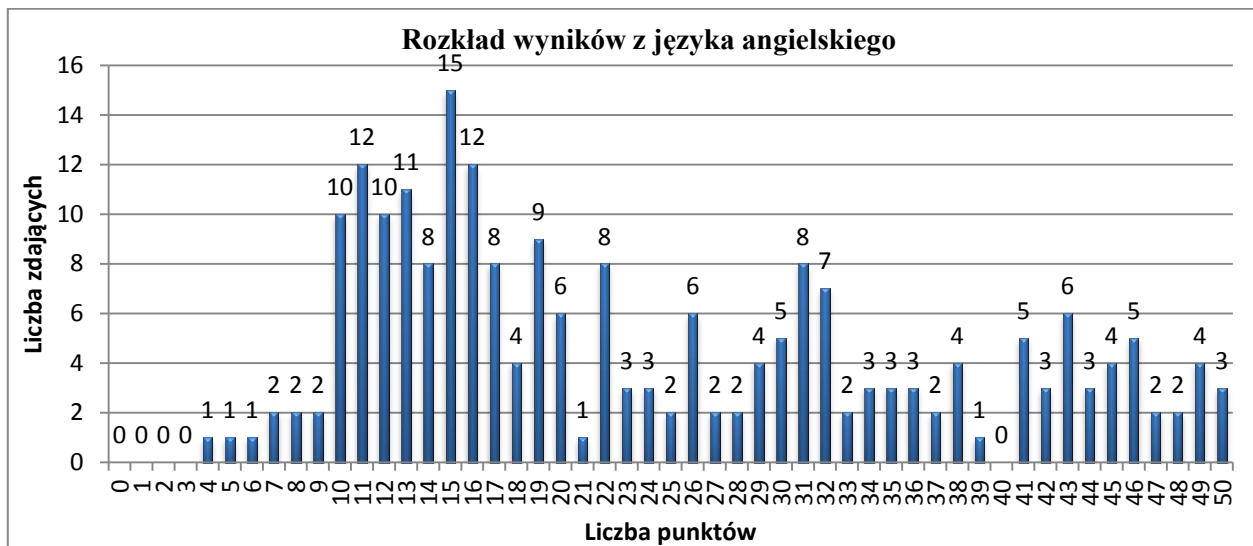
JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

Egzaminowani w sesji jesiennej 2012 mieli możliwość przystąpienia do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub francuskiego.

Język angielski

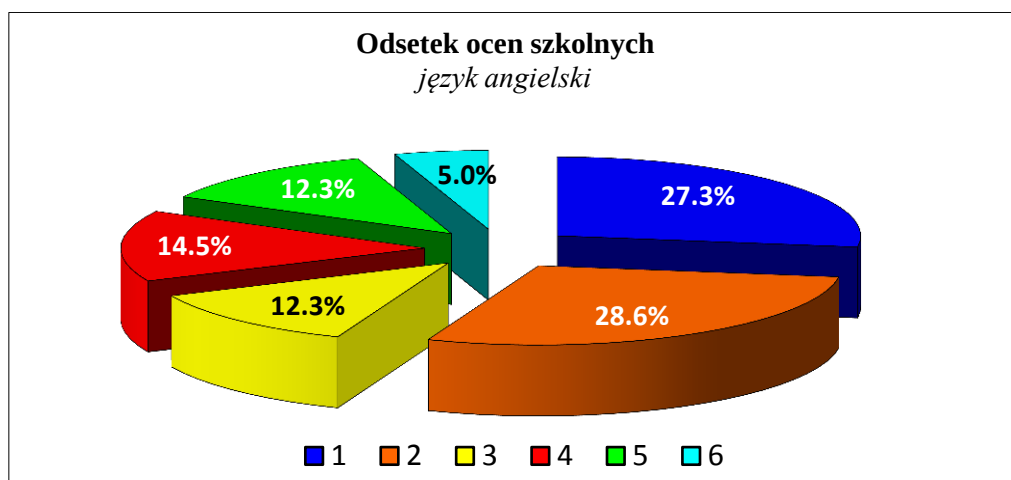
Do egzaminu przystąpiło 220 zdających. Najwyższy odnotowany wynik to 50 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 29.

Wykres 29. Rozkład wyników z języka angielskiego

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka angielskiego wynosiła 2,71. Odnotowano 73% zdawalność. Spośród osób, które zdały egzamin, najliczniejszą grupę (28,6%) stanowili ci, którzy otrzymali ocenę dopuszczającą (wykres 30).

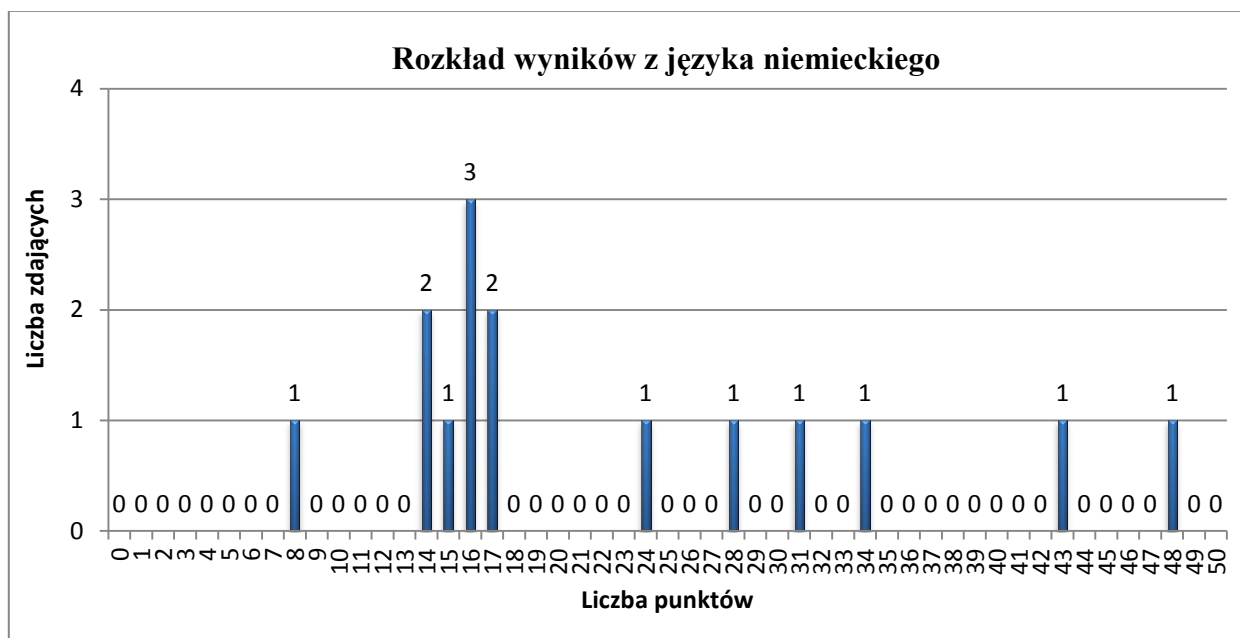
Wykres 30. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka angielskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

Język niemiecki

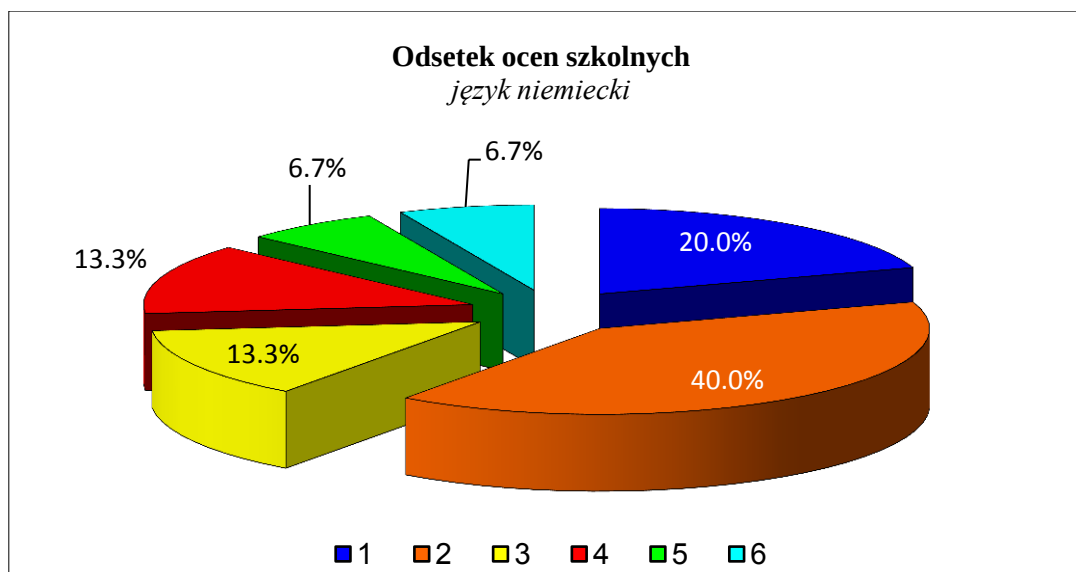
Egzamin zdawało 15 osób. Najwyższy odnotowany wynik to 48 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 16 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 31.

Wykres 31. *Rozkład wyników z języka niemieckiego*

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z języka niemieckiego wyniosła 2,67. Odnotowano 80% zdawalność. Spośród zdających egzamin z języka niemieckiego największą grupę stanowili ci, którzy otrzymali ocenę dopuszczającą (40%).

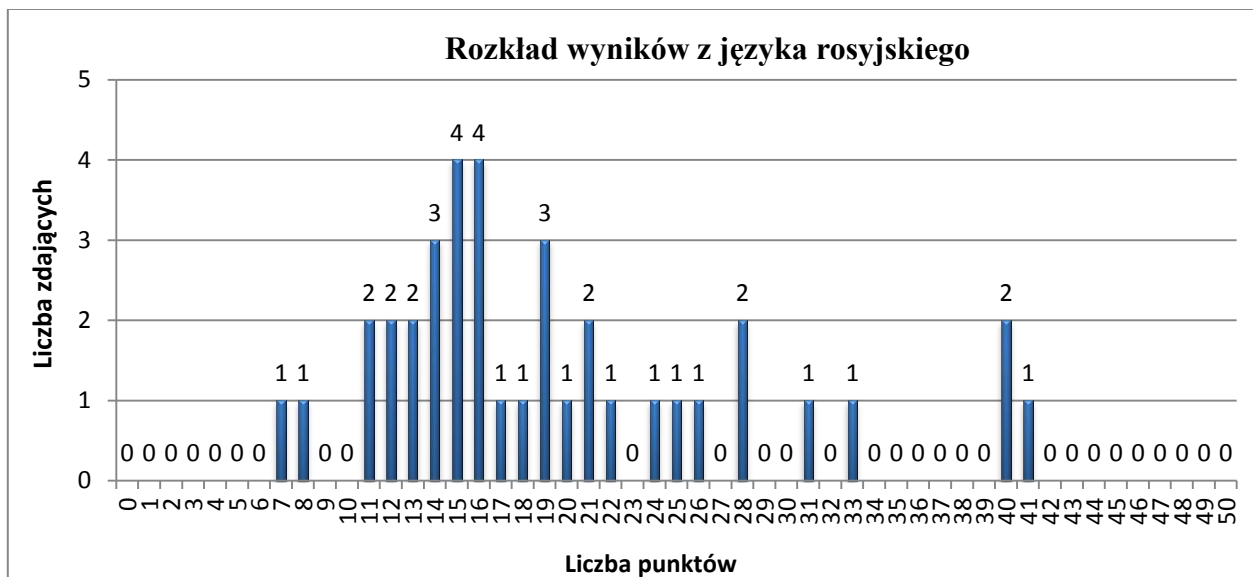
Wykres 32. *Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka niemieckiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.*

Język rosyjski

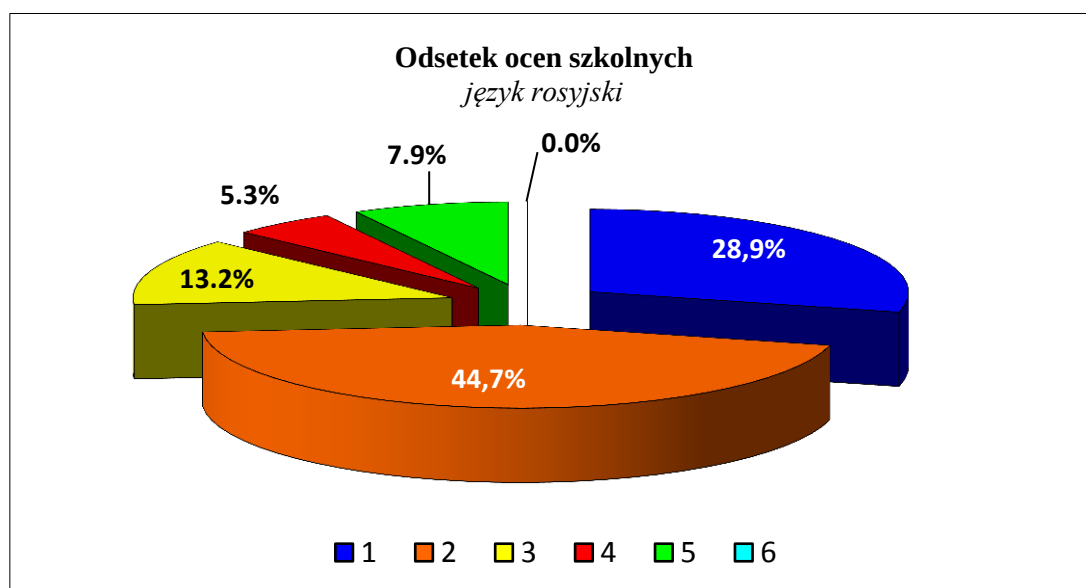
Do egzaminu przystąpiło 38 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 41 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 i 16 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 33.

Wykres 33. Rozkład wyników z języka rosyjskiego

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka rosyjskiego wyniosła 2,18, a zdawalność 71%. Większość zdających egzamin z języka rosyjskiego otrzymała oceny pozytywne. W tej grupie eksternów najliczniej reprezentowani byli ci, którzy otrzymali oceny dopuszczające (44,7%).

Wykres 34. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka rosyjskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

Język francuski

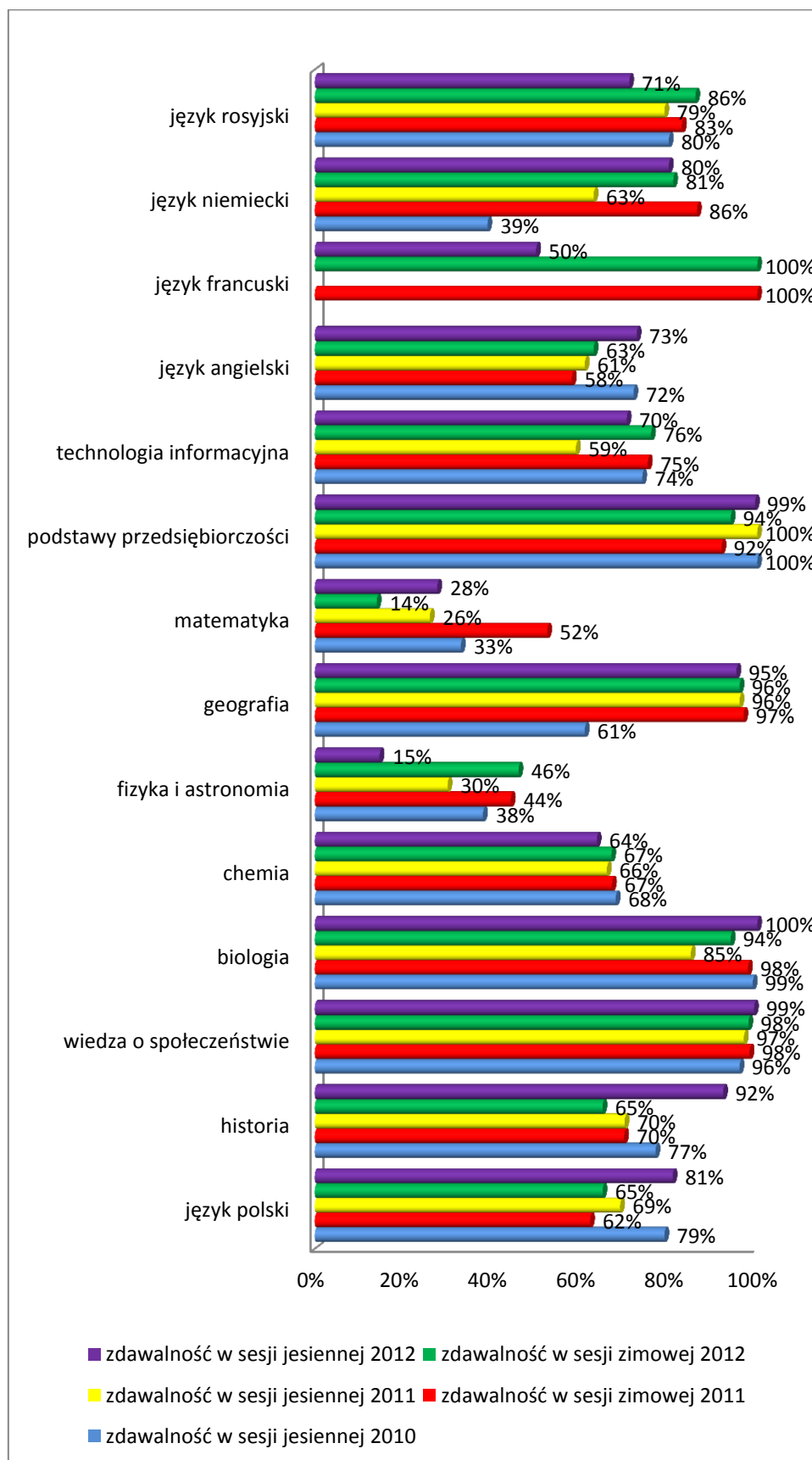
W sesji jesiennej 2012 do egzaminu przystąpiły tylko dwie osoby, uzyskując odpowiednio 12 pkt (*niedostateczny*) i 27 pkt (*dostateczny*).

III. PODSUMOWANIE

W sesji jesiennej 2012 egzaminowani po raz kolejny mieli możliwość zdawania egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum dla dorosłych ze wszystkich przedmiotów. Najliczniejszą grupą byli zdający egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, najczęściej w wieku od 18 do 35 lat (74% zdających). Egzaminowani przystępowali od jednego do jedenastu egzaminów podczas sesji. W sesji jesiennej 2012, podobnie jak w poprzednich sesjach, poważnym problemem okazała się duża absencja osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do egzaminów.

Zainteresowanie zdawaniem egzaminów z poszczególnych przedmiotów było bardzo zróżnicowane – i tak np. do egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego przystąpiło aż 553 zdających z matematyki (w tym 340 osób, które powtarzały wcześniej niezdany egzamin) i tylko dwie osoby z języka francuskiego. Średnie wyniki egzaminów eksternistycznych w sesji jesiennej 2012 wahały się od 8,96 pkt na egzaminie z fizyki i astronomii do 29,91 pkt z wiedzy o społeczeństwie. W porównaniu z poprzednimi sesjami przede wszystkim spadła zdawalność fizyki i astronomii. Tendencję obrazuje wykres 36.

Wykres 35. Zdawalność egzaminów eksternistycznym w zakresie liceum ogólnokształcącego w pięciu ostatnich sesjach: jesiennej 2012, zimowej 2012, jesiennej 2011, zimowej 2011 i jesiennej 2010.

Po zakończeniu sesji jesiennej 2012 wydano **1** świadectwo ukończenia szkoły podstawowej dla dorosłych, **5** świadectw ukończenia gimnazjum dla dorosłych oraz **124** świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Podstawą wydania świadectw było zdanie przez eksterna wszystkich egzaminów przewidzianych dla danego typu szkoły.

**Osiągnięcia zdających
egzaminy eksternistyczne
w sesji zimowej 2013 r.**

Opracowanie:

Małgorzata Lipska
Hanna Bartczak

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: ckesekr@cke.edu.pl
www.cke.edu.pl

Spis treści

I. Organizacja i przebieg egzaminów eksternistycznych w sesji zimowej 2013 r.	52
1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych.....	52
2. Zakres egzaminów eksternistycznych.....	53
3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych	54
4. Wymagania egzaminacyjne dla osób zdających egzaminy eksternistyczne.....	55
5. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.....	56
6. Forma egzaminów eksternistycznych.....	57
7. Przebieg egzaminów eksternistycznych.....	58
8. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne.....	59
9. Sprawdzanie i ocenianie prac egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne	64
II. Wyniki egzaminów eksternistycznych w sesji zimowej 2013 r.	65
1. Wyniki egzaminów z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych.....	65
2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych.....	65
3. Ogólne wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.....	66
4. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych z poszczególnych przedmiotów.....	68
Język polski.....	68
Historia.....	69
Wiedza o społeczeństwie.....	71
Biologia.....	72
Geografia.....	74
Chemia.....	75
Fizyka.....	76
Matematyka.....	77
Podstawy przedsiębiorczości.....	78
Technologia informacyjna.....	79
Język obcy nowożytny.....	80
IV. Podsumowanie.....	85

I. ORGANIZACJA I PRZEBIEG EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI ZIMOWEJ 2013 r.

1. Podstawy prawne egzaminów eksternistycznych

Na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) od 2007 roku egzaminy eksternistyczne są integralną częścią zewnętrznego systemu egzaminowania. Za przygotowanie i przeprowadzanie tych egzaminów odpowiadają Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.

Od dnia 1 września 2012 r. sposób przygotowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych reguluje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. z dnia 17 lutego 2012 r. poz. 188). Na podstawie wspomnianego aktu prawnego CKE i OKE opracowały *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych, gimnazjum dla dorosłych, liceum ogólnokształcącego dla dorosłych oraz zasadniczej szkoły zawodowej*.

Zakres wymagań egzaminacyjnych na sesję zimową 2013 r. wyznaczyły standardy egzaminacyjne dla poszczególnych przedmiotów z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, opublikowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych. Standardy te są zgodne z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458, z późn. zm.3). W tej sesji istniała możliwość przystąpienia do egzaminów eksternistycznych z zakresu zasadniczej szkoły zawodowej z języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie, ale nie było chętnych zainteresowanych zdawaniem ww. egzaminów.

Szczegółowe informacje dla zdających egzaminy w sesji zimowej 2013 r. zawarte zostały w informatorach, ogłoszonych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną zgodnie z §4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. nr 179, poz. 1273).

2. Zakres egzaminów eksternistycznych

Egzaminy eksternistyczne zdawane w sesji zimowej 2013 r. umożliwiły uzyskanie świadectw ukończenia:

- sześciolletniej szkoły podstawowej dla dorosłych,
- gimnazjum dla dorosłych,
- liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Egzaminy przeprowadzono z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, szczegółowo zaprezentowanych w tabeli 1.

Tabela 1. *Egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum oraz liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji zimowej 2013 r.*

Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Liceum ogólnokształcące
1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia i społeczeństwo 4. przyroda 5. matematyka 6. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. geografia 6. biologia 7. chemia 8. fizyka i astronomia 9. matematyka 10. informatyka	1. język polski 2. język obcy nowożytny – do wyboru: - język angielski - język niemiecki - język rosyjski - język francuski 3. historia 4. wiedza o społeczeństwie 5. podstawy przedsiębiorczości 6. geografia 7. biologia 8. chemia 9. fizyka i astronomia 10. matematyka 11. technologia informacyjna

3. Warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych

W sesji zimowej 2013 r. do egzaminów eksternistycznych mogły przystąpić osoby, które ukończyły 18 lat. Ponadto do egzaminów:

- z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która tej szkoły nie ukończyła lub osoba, która posiada świadectwo ukończenia klasy programowo niższej niż klasa VI ośmioletniej szkoły podstawowej,
- z zakresu gimnazjum dla dorosłych mogła przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia sześcioletniej szkoły podstawowej lub świadectwo ukończenia klasy VI lub VII ośmioletniej szkoły podstawowej, albo wpis w indeksie potwierdzający uzyskanie promocji do klasy VII lub VIII ośmioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych,
- z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych może przystąpić osoba, która posiada świadectwo ukończenia gimnazjum lub świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej.

Osoby spełniające formalne warunki przystąpienia do egzaminów eksternistycznych musiały też nie później niż na dwa miesiące przed sesją egzaminacyjną złożyć w jednej z ośmiu okręgowych komisji egzaminacyjnych wnioski o dopuszczenie do egzaminów eksternistycznych wraz z załącznikami. Egzaminy eksternistyczne z zakresu danego typu szkoły można zdawać przez 3 lata, toteż w przypadku zakwalifikowania do zdawania egzaminów eksternistycznych, zdający składali pisemną informację wskazującą przedmioty, do których chcą przystąpić w zimowej sesji egzaminacyjnej 2013 r. oraz wnosili opłaty za zadeklarowane egzaminy lub składali wnioski o zwolnienie z opłaty.

Osoby niewidome, słabowidzące, niesłyszące, słabosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, mogły przystąpić do egzaminów eksternistycznych w warunkach i formie dostosowanych do rodzaju ich niepełnosprawności. Osoby te były zobowiązane do przedstawienia wydanego przez lekarza zaświadczenia potwierdzającego występowanie danej dysfunkcji.

4. Wymagania egzaminacyjne dla osób zdających egzaminy eksternistyczne

Zakres wymagań egzaminacyjnych na sesję zimową 2013 r. wyznaczyły standardy egzaminacyjne z poszczególnych przedmiotów ogólnokształcących z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego, opublikowane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 września 2007 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów eksternistycznych.

Do egzaminu z każdego przedmiotu CKE i OKE przygotowały informatory, w których zamieszczono akty prawne będące podstawą przygotowania i przeprowadzania egzaminu, standardy wymagań egzaminacyjnych z komentarzem w postaci uszczegółowionych wymagań, opis egzaminu, opis arkuszy egzaminacyjnych, przykładowe arkusze egzaminacyjne i kryteria oceniania zadań. W przypadku języka polskiego podano również wykaz lektur obowiązujących na egzaminie. Ponadto na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w zakładce *Egzaminy eksternistyczne*, zamieszczono przykładowe zadania z arkuszy egzaminacyjnych z lat ubiegłych z zakresu liceum ogólnokształcącego wraz z komentarzem dydaktycznym i rozwiązaniami.

5. Harmonogram przeprowadzania egzaminów eksternistycznych

Egzamin eksternistyczny:

- z fizyki i astronomii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 8 lutego 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z informatyki z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum oraz z technologii informacyjnej z zakresu liceum ogólnokształcącego - 8 lutego 2013 r. (sobota), godz. 9.00
- z historii i społeczeństwa z zakresu szkoły podstawowej oraz z wiedzy o społeczeństwie z zakresu gimnazjum, liceum ogólnokształcącego i zasadniczej szkoły zawodowej - 10 lutego 2013 r. (niedziela), godz. 9.00
- z języka polskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego i zasadniczej szkoły zawodowej - 10 lutego 2013 r. (niedziela), godz. 12.30
- z matematyki z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 15 lutego 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z przyrody z zakresu szkoły podstawowej oraz z biologii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 16 lutego 2013 r. (sobota), godz. 9.00
- z historii z zakresu gimnazjum, liceum ogólnokształcącego i zasadniczej szkoły zawodowej - 16 lutego 2013 r. (sobota), godz. 12.30
- z podstaw przedsiębiorczości z zakresu liceum ogólnokształcącego - 17 lutego 2013 r. (niedziela), godz. 9.00
- z geografii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 17 lutego 2013 r. (sobota), godz. 12.30
- z języka obcego nowożytnego: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub francuskiego z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 22 lutego 2013 r. (piątek), godz. 15.00
- z chemii z zakresu gimnazjum i liceum ogólnokształcącego - 23 lutego 2013 r. (sobota), godz. 9.00

6. Forma egzaminów eksternistycznych

Wszystkie egzaminy eksternistyczne miały formę pisemną. Sprawdzały wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu eksternistycznego z danego przedmiotu. Trwały odpowiednio: 90 minut (dla egzaminów z zakresu szkoły podstawowej), 120 minut dla egzaminów z zakresu gimnazjum oraz od 120 do 150 minut dla egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Zdający otrzymywali jeden arkusz egzaminacyjny, zawierający zadania różnego typu: zamknięte (wielokrotnego wyboru, typu prawda-falsz, na dobieranie) i otwarte (krótkiej odpowiedzi, zadania z luką). W niektórych arkuszach znajdowały się też zadania rozszerzonej odpowiedzi, tzn. zadania wymagające zredagowania dłuższej, spójnej wypowiedzi pisemnej na określony temat lub rozwiązywania zadania problemowego.

Zdający był informowany o maksymalnej liczbie, którą można uzyskać za rozwiązanie danego zadania, poprzez odpowiednią adnotację zamieszczoną obok każdego zadania w arkuszu egzaminacyjnym.

7. Przebieg egzaminów eksternistycznych

Egzaminy zostały zorganizowane i przeprowadzone w **349** ośrodkach egzaminacyjnych wyznaczonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Najwięcej ośrodków utworzono na terenie OKE w Jaworznie, Poznaniu i Wrocławiu, a najmniej na terenie OKE w Warszawie. Nie odnotowano żadnego przypadku zaginięcia pakietu z materiałami egzaminacyjnymi podczas dystrybucji. Podobnie nie miało miejsca ujawnienie zadań egzaminacyjnych. Nad prawidłowością przebiegu egzaminu w ośrodkach egzaminacyjnych czuwali członkowie **376** zespołów nadzorujących, powołani przez dyrektorów odpowiednich komisji okręgowych.

Zgodnie z zachowaniem zasad obiektywizmu egzaminacyjnego, zastosowano jednakowe arkusze egzaminacyjne dla zdających dany przedmiot, co znaczy, że wszyscy zdający rozwiązywali takie same zadania egzaminacyjne. Bezpośrednio przed rozpoczęciem egzaminu każdy zdający otrzymał od członka zespołu nadzorującego arkusz egzaminacyjny i kartę oceniania zadań. W żadnej OKE nie stwierdzono przypadku jakichkolwiek braków w arkuszach, spowodowanych błędami drukarskimi.

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zdający na pierwszej stronie arkusza i na karcie punktowania umieścili swój numer ewidencyjny PESEL oraz zapoznali się z instrukcją umieszczoną na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego.

W OKE Łomża miało miejsce przerwanie i unieważnienie egzaminu z fizyki i astronomii z zakresu liceum ogólnokształcącego z powodu ściągania (ściągawka była dołączona do egzaminu). Poza tym przypadkiem we wszystkich pozostałych ośrodkach egzaminy przebiegały bez zakłóceń i zgodnie z procedurami.

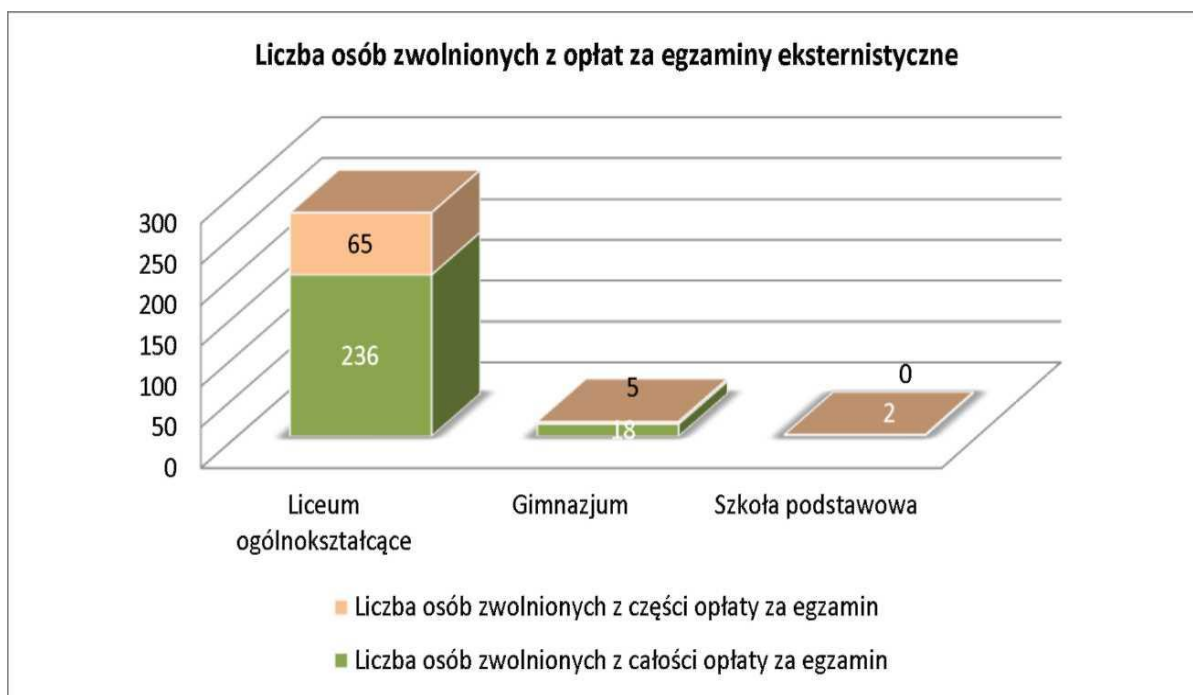
8. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne

W sesji zimowej 2013 r. złożono **788** wnioski o dopuszczenie do poszczególnych egzaminów eksternistycznych z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, **35** z zakresu gimnazjum oraz **1** z zakresu szkoły podstawowej. Najwięcej wniosków o dopuszczenie do egzaminów złożono na terenie OKE w Krakowie, a najmniej w Łomży. Wnioski składały jedynie te osoby, które w sesji zimowej 2013 rozpoczynały zdawanie egzaminów eksternistycznych.

Nie wszyscy, którzy złożyli wnioski, zostali dopuszczeni do egzaminu. Najczęstszymi powodami odmowy OKE były, podobnie jak w sesjach poprzednich, niekompletna dokumentacja złożona przez zdających (braki lub błędy w deklaracjach), brak uiszczonej opłaty za egzaminy, brak polskiego dokumentu tożsamości lub karty pobytu, nieukończenie 18 roku życia, złożenie dokumentów po terminie. Ponadto do egzaminów w sesji zimowej 2013 przystępowały osoby, których wnioski o dopuszczenie zostały pozytywnie rozpatrzone w poprzednich sesjach. Osoby te składały jedynie deklarację o wyborze egzaminów, które będą zdawać w danej sesji.

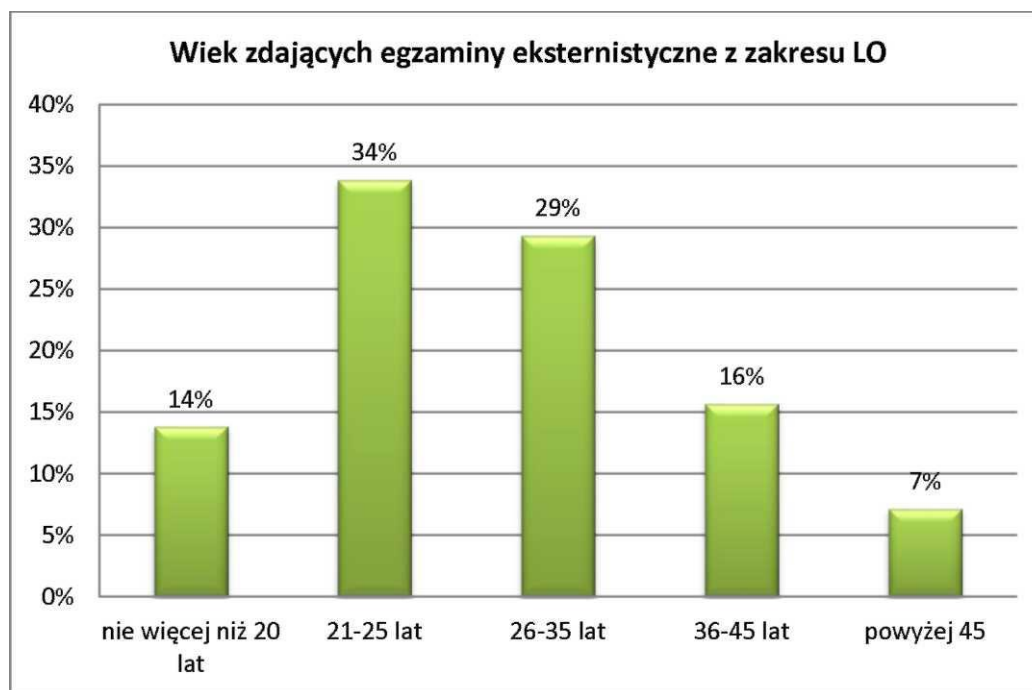
Do poszczególnych egzaminów eksternistycznych dopuszczono **1169** osób z zakresu liceum ogólnokształcącego, **39** osób z zakresu gimnazjum i **4** osoby z zakresu szkoły podstawowej. Na udokumentowany wniosek osoby dopuszczonej do zdawania egzaminów eksternistycznych, ze względu na trudną sytuację materialną dyrektor właściwej OKE mógł zwolnić ją z całości lub części opłaty za egzamin. Liczbę osób zwolnionych z opłat egzaminacyjnych przedstawia wykres 1.

Wykres 1. Liczba osób zwolnionych z opłat za egzaminy eksternistyczne

Podobnie jak w poprzednich sesjach egzaminacyjnych, zdecydowana większość eksternów to osoby w wieku od 21 do 35 lat. Strukturę wiekową najbardziej licznej populacji zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych przedstawia wykres 2.

Wykres 2. *Odsetek zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu LO w sesji zimowej 2013 z uwzględnieniem wieku eksternów.*

Tak jak w poprzednich latach, poważnym problemem okazała się nieobecność na egzaminach osób zgłoszonych i dopuszczonych do egzaminu przez dyrektorów poszczególnych OKE. Zgłoszono chęć zdawania **4485** egzaminów, odbyło się zaś ich tylko **3632**. Najczęstsze znane powody nieobecności to brak dokonania opłat za egzamin lub zwolnienia lekarskie. Większość osób nie podała jednakże powodów nieobecności. Grupą wiekową, w której stwierdzono najwyższy odsetek osób deklarujących chęć przystąpienia do egzaminów, jednakże nierealizujących swego zamiaru, są młodzi ludzie w wieku 21-25 lat. W efekcie do zdawania egzaminów eksternistycznych **przystąpiło**:

- 2 osoby z zakresu szkoły podstawowej,
- 37 osób z zakresu gimnazjum,
- **1018** osób z zakresu liceum ogólnokształcącego.

Łącznie w sesji zimowej 2013 **przeprowadzono**:

- 4 egzaminy z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych,
- 142 egzaminy z zakresu gimnazjum dla dorosłych,
- 3632 egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

Szczegółowe dane dotyczące liczby zgłoszeń na poszczególne egzaminy, osób nieobecnych oraz osób, które rzeczywiście do poszczególnych egzaminów przystąpiły, przedstawiają tabele 2-4.

Tabela 2. Populacja zdających egz. eksternistyczne z zakresu szk. podstawowej dla dorosłych w sesji zimowej 2013.

	Język polski	Historia i społeczeństwo	Przyroda	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	1	1	1	3	4	2	0	1	0
Liczba nieobecnych	1	1	1	2	2	2	0	0	0
Liczba zdających	0	0	0	1	2	0	0	1	0

Tabela 3. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji zimowej 2013.

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka i astronomia	Matematyka	Informatyka	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	17	16	10	20	20	18	14	20	17	15	0	0	0
Liczba nieobecnych	3	3	3	2	3	1	1	2	4	3	0	0	0
Liczba zdających	14	13	7	18	17	17	13	18	13	12	0	0	0

Tabela 4. Populacja zdających egzaminy eksternistyczne z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji zimowej 2013.

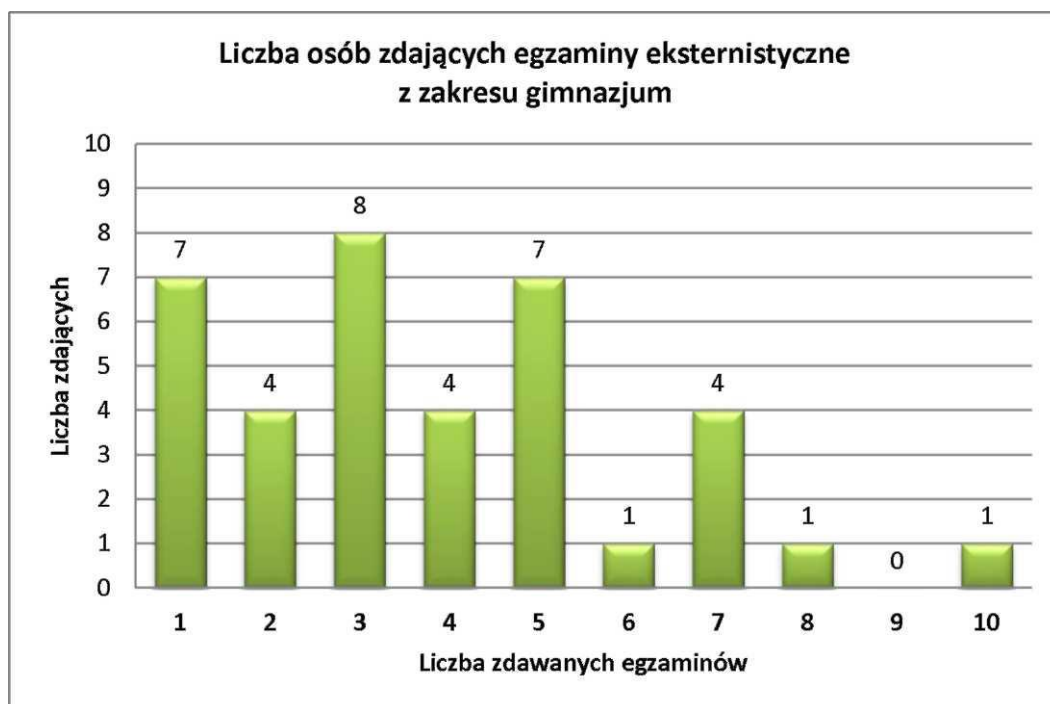
	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zgłoszonych	395	354	336	364	342	602	425	619	379	332	265	1	22	49
Liczba nieobecnych	65	80	76	68	83	86	92	90	92	61	52	0	1	7
Liczba zdających	330	274	260	296	259	516	333	529	287	271	213	1	21	42

W sesji zimowej 2013 zdający przystępowali od jednego do 11 egzaminów z różnych przedmiotów. Rozkłady liczebności populacji przedstawiają wykresy 3-5.

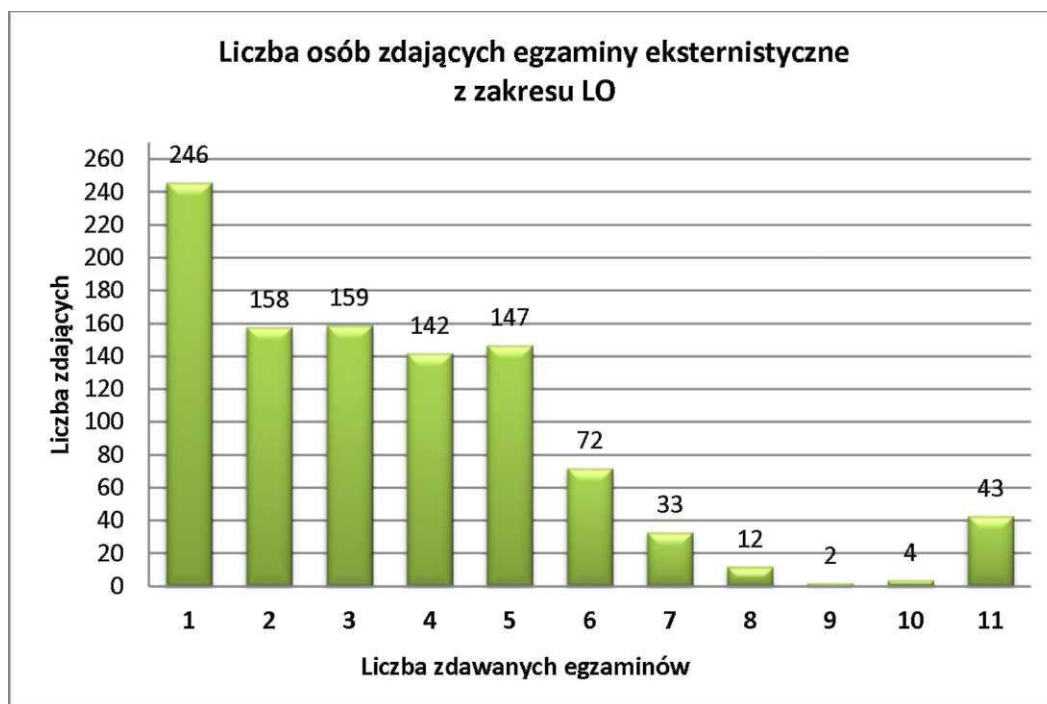
Wykres 3. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej zdawanych przez eksternów.

Wykres 4. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum zdawanych przez eksternów.

Wykres 5. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych przez eksternów.

Najpopularniejsze przedmioty wybierane w tej sesji egzaminacyjnej to matematyka oraz fizyka i astronomia, co przedstawiono w poniższej tabeli, prezentując dane dotyczące zdających egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego. Ze względu na niską zdawalność, spory odsetek zdających powtarzał niezdane egzaminy z tych przedmiotów w kolejnej sesji.

Tabela 5. Liczba egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego zdawanych przez eksternów z uwzględnieniem sytuacji przystępowania do egzaminu po raz pierwszy lub ponownie.

	j. polski	historia	WOS	biologia	chemia	fizyka	geografia	matematyka	podstawy przedsiębiorczości	technologia informacyjna	język angielski	język francuski	język niemiecki	język rosyjski	Razem
Liczba osób, które przystąpiły do egzaminu	320	274	260	296	259	516	333	529	287	271	213	1	21	42	3632
Liczba osób, które po raz drugi przystąpiły do egzaminu z danego przedmiotu	36	33	3	12	83	236	15	288	5	67	45	1	3	9	836

Ponownie najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się egzaminy z języka francuskiego. Na wszystkich poziomach egzamin zdawała tylko 1 osoba (egzamin z zakresu LO).

9. Sprawdzanie i ocenianie arkuszy egzaminacyjnych osób zdających egzaminy eksternistyczne

Za organizację procesu sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych odpowiadały okręgowe komisje egzaminacyjne. Prace egzaminacyjne zdających sprawdzali i oceniali zewnętrzni egzaminatorzy, powoływani przez dyrektora właściwej OKE. W **104** ośrodkach sprawdzania prac egzaminacyjnych pracowało w **87** zespołach **139** egzaminatorów. Proces sprawdzania i oceniania arkuszy egzaminacyjnych z sesji zimowej 2013 r. przebiegał zgodnie z procedurami. W sesji zimowej 2013 podczas sprawdzania prac stwierdzono jeden przypadek niesamodzielności zdającego.

Za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza egzaminacyjnego z danego przedmiotu zdający mógł otrzymać maksymalnie **50** punktów. Zgodnie z § 19 pkt 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 roku w sprawie egzaminów eksternistycznych, uzyskane przez zdających wyniki są wyrażone w punktach, a następnie w sposób zaprezentowany w tabeli 6 przeliczane na stopnie szkolne:

Tabela 6. *Tabela przeliczeniowa punktów uzyskanych za egzamin eksternistyczny na ocenę.*

poniżej 15 pkt	niedostateczny (1)
15-22 pkt	dopuszczający (2)
23-30 pkt	dostateczny (3)
31-38 pkt	dobry (4)
39-46 pkt	bardzo dobry (5)
47-50 pkt	celujący (6)

Zdający zdał egzamin eksternistyczny, jeżeli otrzymał ocenę wyższą od niedostatecznej. Wynik egzaminu - wyrażony w skali stopni szkolnych - odnotowuje się na świadectwie ukończenia szkoły.

Procedury organizacji i przebiegu egzaminów eksternistycznych dopuszczają możliwość zapoznania się zdającego z oceną jego testu egzaminacyjnego.

II. WYNIKI EGZAMINÓW EKSTERNISTYCZNYCH W SESJI ZIMOWEJ 2013 r.

1. Wyniki egzaminów z zakresu sześcioletniej szkoły podstawowej dla dorosłych

W sesji zimowej 2013 r. egzaminy eksternistyczne z zakresu szkoły podstawowej zdawały 2 osoby. Wykorzystano 4 arkusze egzaminacyjne z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język niemiecki.

Zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych wyniosła **100%**.

Informacje o liczbie egzaminowanych i wynikach egzaminów zawiera tabela 7.

Tabela 7. Wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej dla dorosłych

	Matematyka	Informatyka
Liczba zdających	1	2
Liczba osób, które zdały egzamin	1	2
Średni wynik punktowy (średnia arytmetyczna)	16,00	26,00
Średnia z ocen szkolnych za test	2,00	3,00
Zdawalność	100%	100%

2. Wyniki egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych

Do sesji zimowej 2013 przystąpiło 37 osób, które zdawały egzaminy z następujących przedmiotów: 18 osób z matematyki, po 13 osób z historii, informatyki i fizyki i astronomii, 14 z języka polskiego, 7 z wiedzy o społeczeństwie, 17 z chemii, po 18 z biologii, 17 z geografii, 12 z języka angielskiego.

Średnia zdawalność egzaminów z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji zimowej 2013 wyniosła **78,7%**.

Szczegółowe wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych w sesji zimowej 2013 r. przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Zbiorcze wyniki egzaminów eksternistycznych z zakresu gimnazjum dla dorosłych

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Geografia	Chemia	Fizyka i astronomia	Matematyka	Informatyka	Język angielski
Liczba zdających	14	13	7	18	17	17	13	18	13	12
Liczba osób, które zdały egzamin	13	11	7	16	16	14	5	10	12	7
Średni wynik punktowy (średnia arytmetyczna)	20,93	16,85	26,14	22,28	21,71	18,47	12,46	15,22	24,69	17,67
Średnia z ocen szkolnych za test	2,36	1,92	3,00	2,44	2,47	2,18	1,54	1,72	2,77	1,92
Zdawalność	93%	85%	100%	89%	94%	82%	38%	56%	92%	58%

3. Ogólne wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych

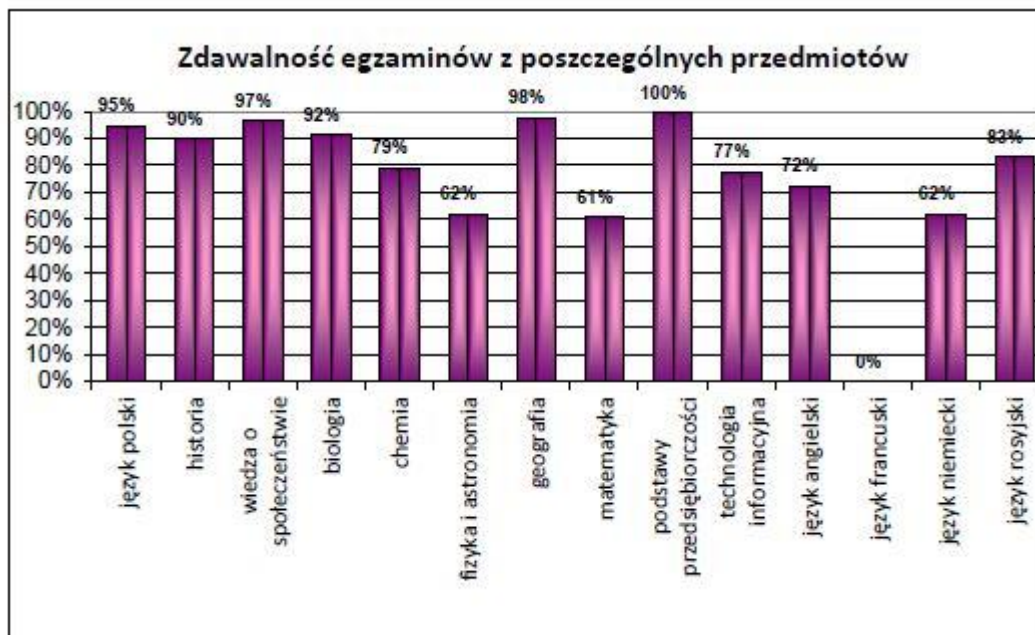
W sesji zimowej 2013 r. zdający mieli możliwość przystąpienia do zdawania egzaminów eksternistycznych ze wszystkich przedmiotów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Średnie wyniki wahały się od min. 12 pkt z języka francuskiego do maks. 32,53 pkt z podstaw przedsiębiorczości. Szczegółowe zestawienie wyników ogólnych prezentuje tabela 9.

Tabela 9. Wyniki ogólne egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych w sesji zimowej 2013 (wskaźniki statystyczne)

	Język polski	Historia	Wiedza o społeczeństwie	Biologia	Chemia	Fizyka i astronomia	Geografia	Matematyka	Podstawy przedsiębiorczości	Technologia informacyjna	Język angielski	Język francuski	Język niemiecki	Język rosyjski
Liczba zdających	330	274	260	296	259	516	333	529	287	271	213	1	21	42
Liczba osób, które zdały egzamin	313	246	251	271	205	320	325	322	286	210	154	0	13	35
Liczba osób, które nie zdały egzaminu	17	28	9	25	54	196	8	207	1	61	59	1	8	7
Liczba punktów możliwa do zdobycia	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Wynik najczęstszy (modalna)	26	17	26	25	17	15	31	15	33	25	12	12	13	18
Wynik środkowy (mediana)	26	19,5	28	24	18	15	31	15	33	25	21	12	17	22
Wynik średni (śr. arytmetyczna)	26,1 2	20,3 1	28,0 9	23,2 2	19,5 2	16,0 3	30,4 8	17,2 0	32,5 3	24,3 2	24,4 2	12,0 0	23,9 5	22,5 0
Wynik najwyższy uzyskany przez zdających	48	41	46	42	43	40	49	46	47	50	50	12	47	43
Wynik najniższy uzyskany przez zdających	7	6	7	2	4	2	2	2	4	0	6	12	8	9
Średnia ocen	2,98	2,27	3,20	2,61	2,16	1,79	3,50	1,86	3,77	2,83	2,75	1,00	2,67	2,52
Liczba ocen niedostatecznych	17	28	9	25	54	196	8	207	1	61	59	1	8	7
Liczba ocen dopuszczających	100	163	41	104	129	241	44	233	29	52	59	0	5	16
Liczba ocen dostatecznych	115	65	116	133	60	70	103	59	70	68	26	0	0	10
Liczba ocen dobrych	69	16	77	30	13	8	133	15	123	58	26	0	3	8
Liczba ocen bardzo dobrych	28	2	17	4	3	1	40	15	63	26	32	0	4	1
Liczba ocen celujących	1	0	0	0	0	0	5	0	1	6	11	0	1	0
Zdawalność	95%	90%	97%	92%	79%	62%	98%	61%	100%	77%	72%	0%	62%	83%

Eksterni zdający egzaminy w sesji zimowej 2013 uzyskiwali z poszczególnych przedmiotów bardzo zróżnicowane wyniki. Zdawalność języka polskiego, biologii, wiedzy o społeczeństwie, podstaw przedsiębiorczości, geografii była bardzo wysoka i wynosiła odpowiednio: 95%, 92%, 97%, 100%, 98%. Szczegółowe zestawienie uwzględniające współczynnik zdawalności egzaminu z zakresu liceum ogólnokształcącego przedstawia wykres 6.

Wykres 6. Zdawalność egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego

Średnie ocen szkolnych z poszczególnych egzaminów wahały się od 1 z niemieckiego do 3,77 z podstaw przedsiębiorczości. Szczegółowe informacje o ocenach uzyskanych przez zdających przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Średnie oceny szkolne z egzaminów eksternistycznych z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych

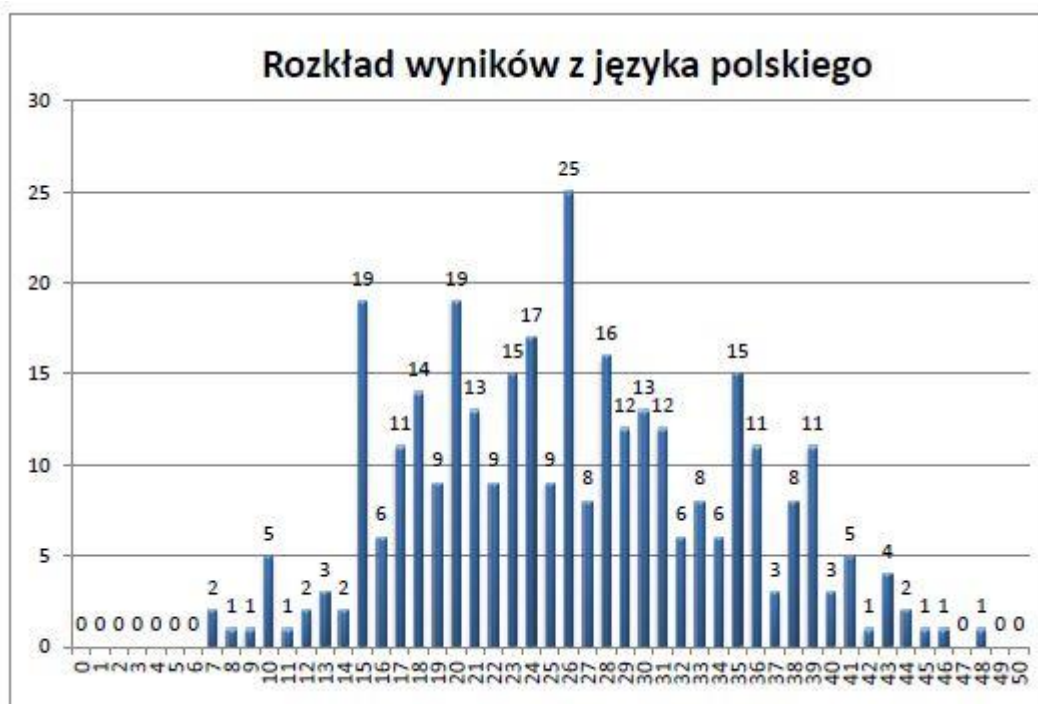

4. Wyniki egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych z poszczególnych przedmiotów

JĘZYK POLSKI

Egzamin eksternistyczny z języka polskiego był egzaminem pisemnym, sprawdzającym wiadomości i umiejętności określone w *Standardach wymagań egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminu eksternistycznego z języka polskiego z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych*. Trwał 150 minut i składał się z dwóch części, zawartych w jednym arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie zadań pierwszej części zdający mógł otrzymać maksymalnie 35 punktów, a z drugiej – maksymalnie 15 punktów. Część pierwsza egzaminu polegała na rozwiązaniu zadań z zakresu literatury i języka. Podstawą konstrukcji testu były teksty literackie. Natomiast część druga egzaminu polegała na skonstruowaniu dłuższej wypowiedzi pisemnej na zadany temat. Do egzaminu z języka polskiego przystąpiło 330 zdających. Najwyższy odnotowany wynik w sesji zimowej 2013 to 48 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 26 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 8.

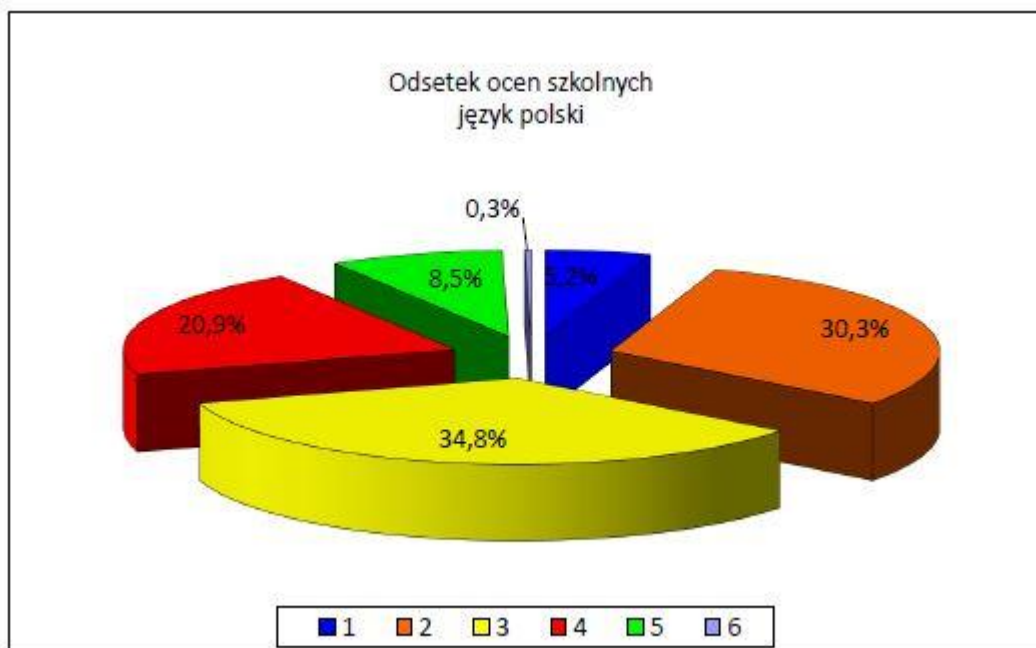
Wykres 8. Rozkład wyników z języka polskiego

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka polskiego wyniosła 2,98, a zdawalność 95%.

Największa grupa zdających (35%) otrzymała ocenę dostateczną (wykres 9).

Wykres 9. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka polskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

HISTORIA

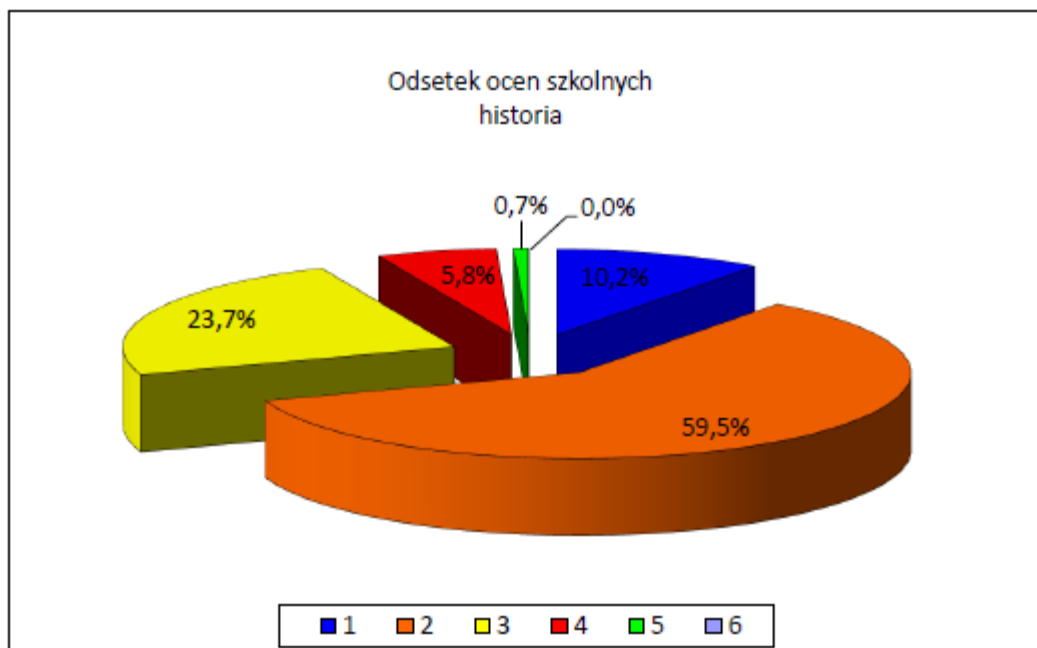
Pisemny egzamin eksternistyczny z historii trwał 120 minut. Zdający otrzymali jeden arkusz egzaminacyjny, który składał się z dwóch części. Część pierwsza polegała na rozwiązaniu testu obejmującego cały zakres wymagań egzaminacyjnych. Zdający rozwiązywali różnego rodzaju zadania zamknięte i otwarte, które wymagały samodzielnego formułowania zwięzłych odpowiedzi. Większość stanowiły zadania z tzw. wyposażeniem, a więc z wykorzystaniem różnorodnych źródeł wiedzy historycznej, np. krótkiego tekstu źródłowego, ilustracji (ikonografii), mapy, danych statystycznych, tablic genealogicznych i innych. Zadania w tej części arkusza uwzględniały historię polityczną, historię społeczno-gospodarczą oraz historię kultury z pięciu wielkich epok historycznych: starożytność, średniowiecze, czasy nowożytne, wiek XIX, wiek XX. Część druga sprawdzała umiejętności formułowania wypowiedzi pisemnej, przedstawiania oraz oceniania zjawisk i procesów historycznych. W tej części egzaminu zdający pisał własny krótki i spójny tekst na określony temat. Do egzaminu z historii przystąpiło **274 zdających**. Za rozwiązanie zadań egzaminowany mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik w sesji zimowej 2013 to 41 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 17 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 10.

Wykres 10. Rozkład wyników z historii

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z historii wyniosła 2,27. Odnotowano 90% zdawalność. Największa grupa zdających (60%) otrzymała ocenę dopuszczającą (wykres 11).

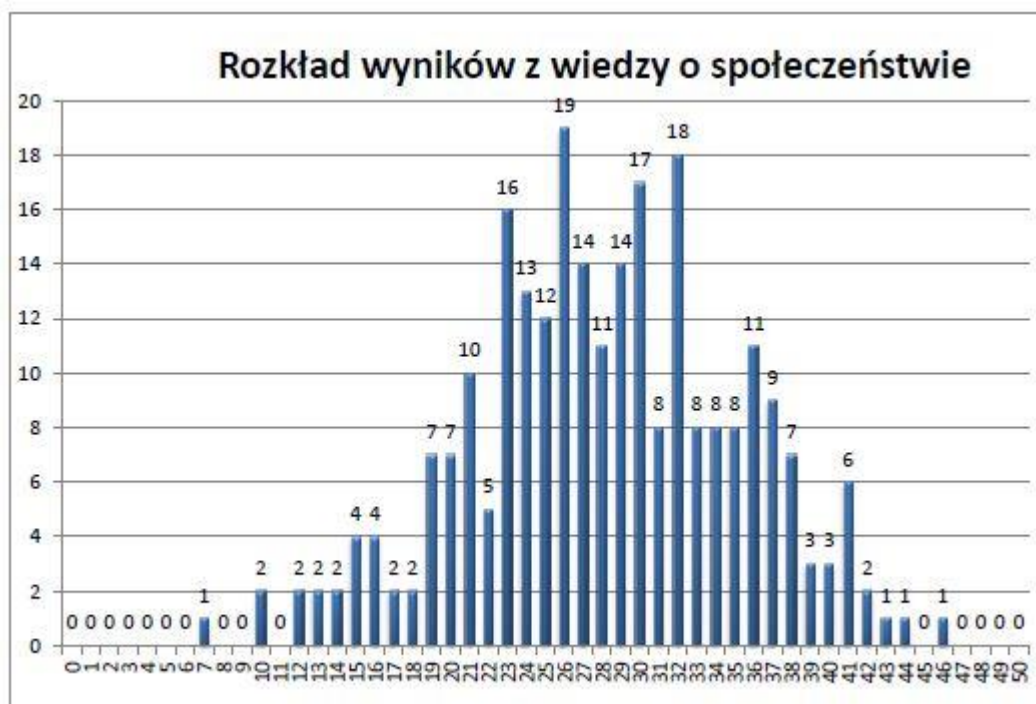
Wykres 11. Wyniki egzaminu eksternistycznego z historii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

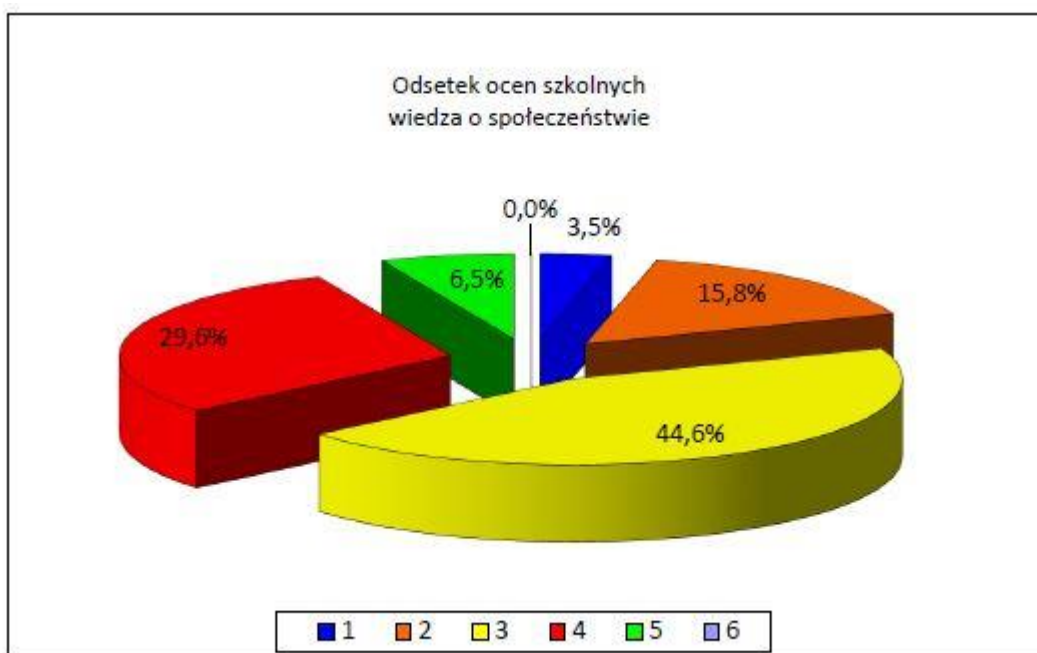
Egzamin eksternistyczny z wiedzy o społeczeństwie był egzaminem pisemnym, który trwał 120 minut. Zdający otrzymał jeden arkusz egzaminacyjny, który składał się z dwóch części. Część pierwsza polegała na rozwiązaniu testu zawierającego różnego rodzaju zadania zamknięte i otwarte. Wyposażenie testu stanowiły różnorodne źródła informacji (np. teksty źródłowe, mapy, schematy, ilustracje, tabele, wykresy, fotografie). Zadania w tej części uwzględniały cztery następujące moduły: *Spółeczeństwo*, *Polityka*, *Prawo* oraz *Polska, Europa i świat*. Część druga polegała na napisaniu krótkiego i spójnego tekstu na podany w arkuszu temat. Sprawdzano w ten sposób umiejętności: formułowania wypowiedzi pisemnej, przedstawiania oraz oceniania zjawisk społecznych i politycznych, formułowania i uzasadniania własnego stanowiska. Do egzaminu z wiedzy o społeczeństwie przystąpiło 260 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik w sesji zimowej 2013 to 46 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 26 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 12.

Wykres 12. Rozkład wyników z wiedzy o społeczeństwie

Średnia z ocen szkolnych z egzaminu wynosiła 3,20. W sesji zimowej 2013 odnotowano 97% zdawalność. Największą grupę stanowili ci, którzy uzyskali ocenę dostateczną (45%) – zob. wykres 13.

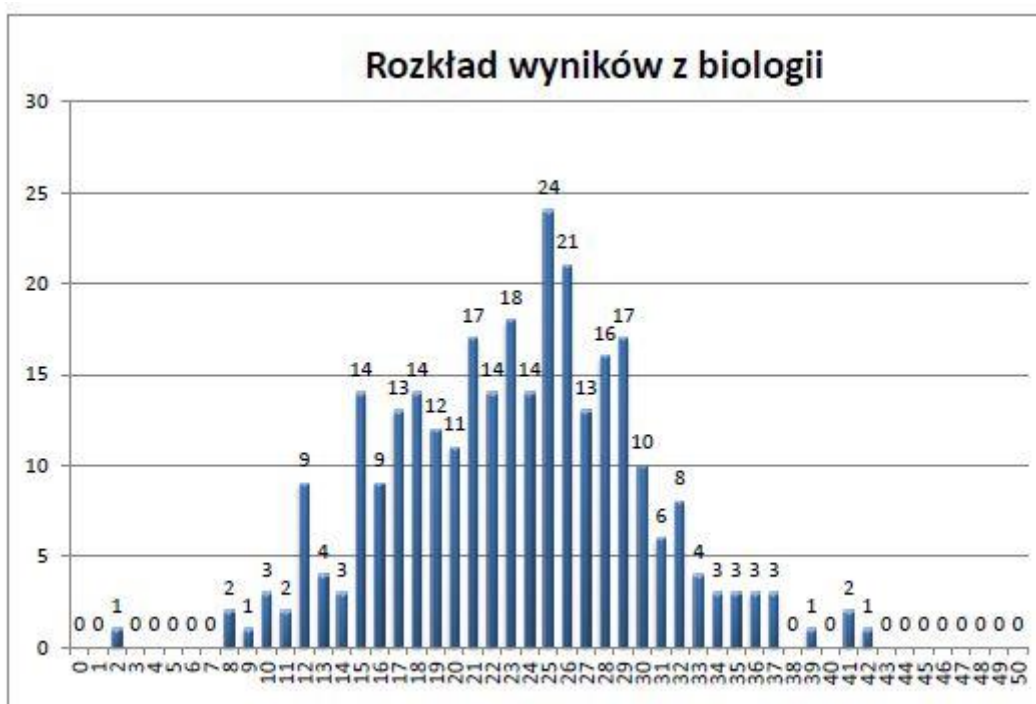
Wykres 13. Wyniki egzaminu eksternistycznego z wiedzy o społeczeństwie w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

BIOLOGIA

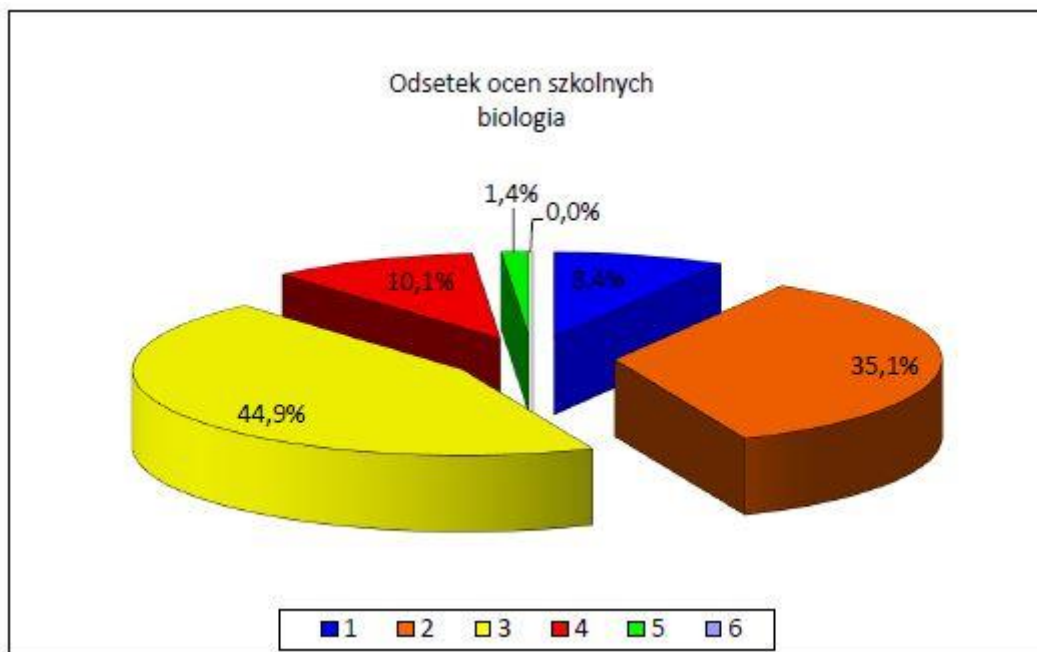
Do egzaminu z biologii przystąpiło 296 zdających. Pisemny egzamin eksternistyczny z biologii trwał 120 minut. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 42 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 25 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 14.

Wykres 14. Rozkład wyników z biologii

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu biologii wyniosła 2,61, natomiast zdawalność 92%. Największą grupę stanowili ci, którzy uzyskali ocenę dostateczną (45%). Rozkład ocen przedstawia wykres 15.

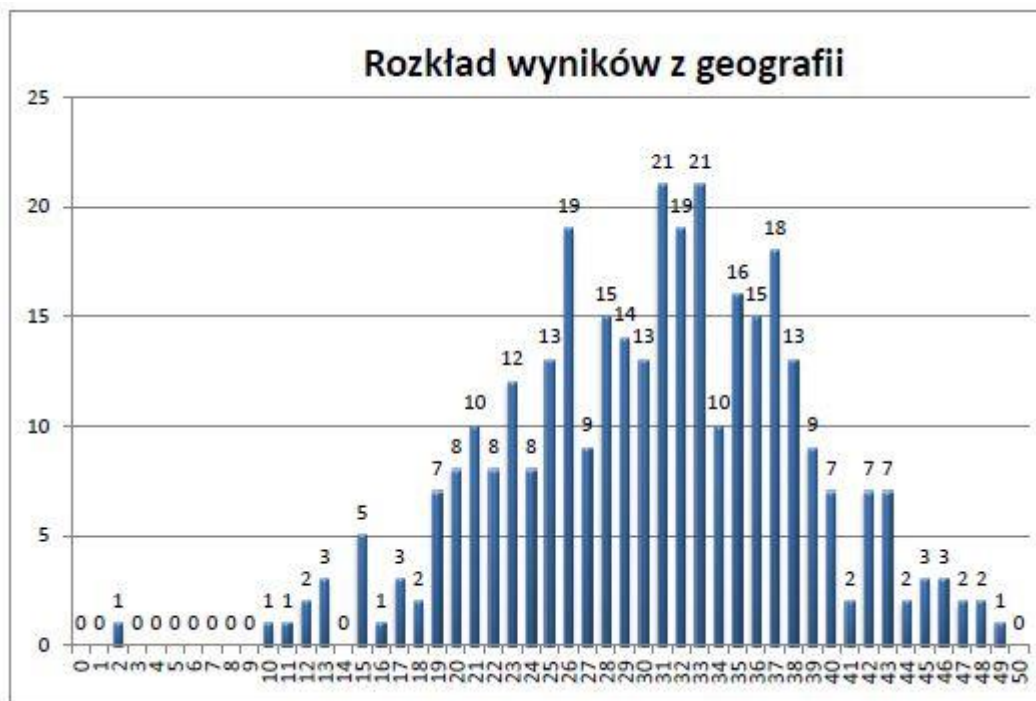
Wykres 15. Wyniki egzaminu eksternistycznego z biologii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

GEOGRAFIA

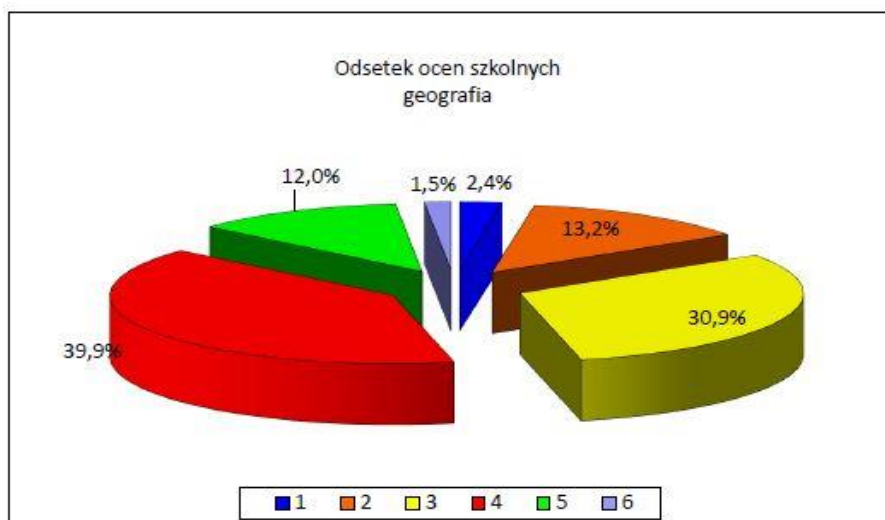
W sesji zimowej 2013 do egzaminu z geografii przystąpiło 333 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 49 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 31 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 16.

Wykres 16. Rozkład wyników z geografii

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z geografii wynosiła 3,50, a zdawalność 98%. Najliczniejszą grupę zdających stanowiły osoby, które z egzaminu z geografii uzyskały ocenę dobrą (40%). Rozkład ocen przedstawia wykres 17.

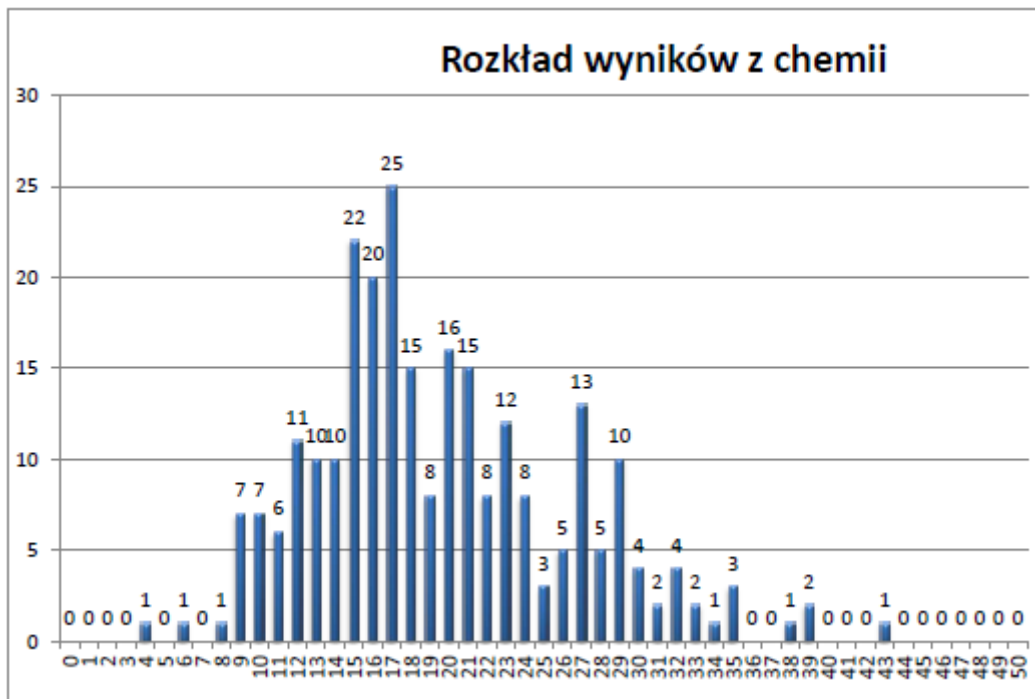
Wykres 17. Wyniki egzaminu eksternistycznego z geografii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

CHEMIA

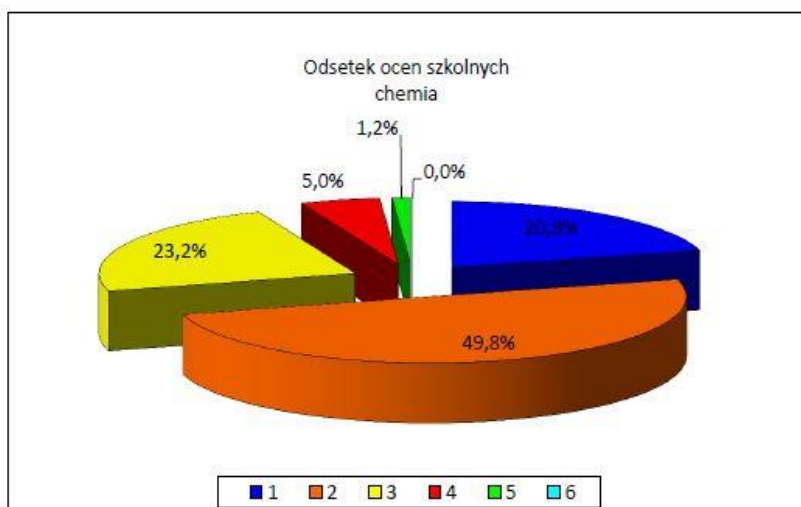
Do egzaminu eksternistycznego z chemii przystąpiło 259 zdających. Za rozwiązanie zadań egzaminowany mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 43 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 17 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 18.

Wykres 18. *Rozkład wyników z chemii*

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu chemii wynosiła 2,16, a zdawalność 79%. W sesji zimowej 2013 r. 50% zdających egzamin z chemii otrzymało ocenę dostateczną (wykres 19).

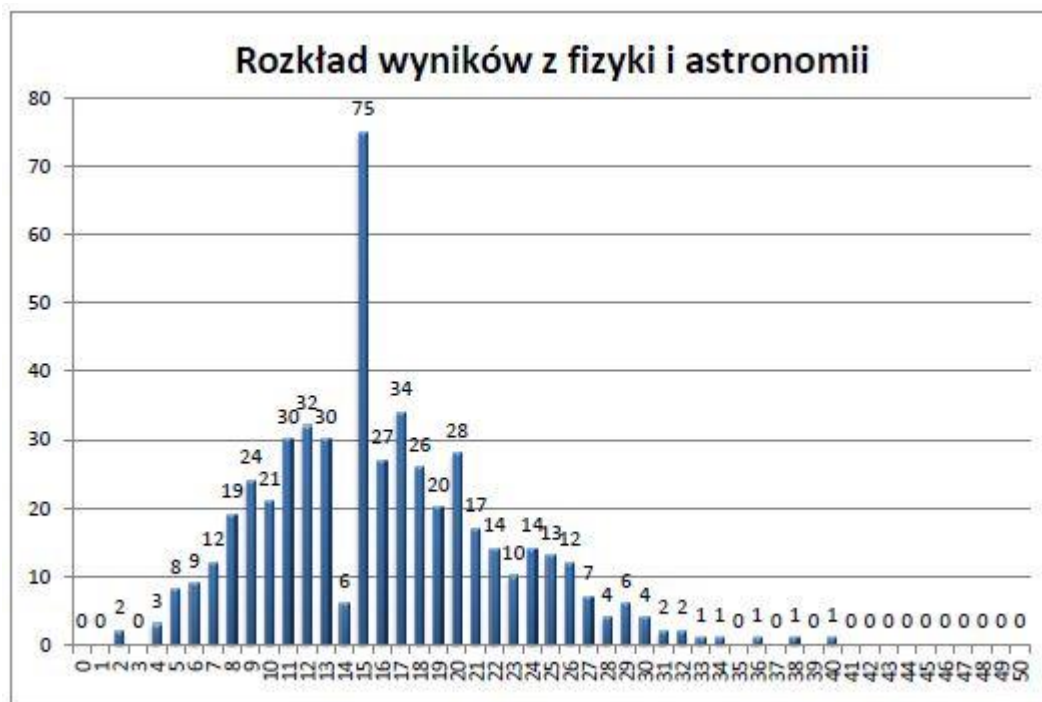
Wykres 19. *Wyniki egzaminu eksternistycznego z chemii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.*

FIZYKA I ASTRONOMIA

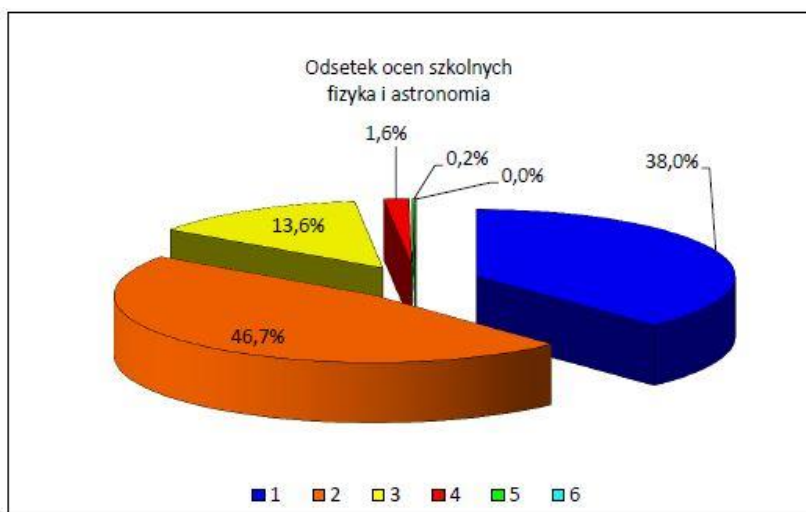
Do egzaminu z fizyki i astronomii przystąpiło 516 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 40 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 20.

Wykres 20. Rozkład wyników z fizyki i astronomii

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z fizyki i astronomii wyniosła 1,79, a zdawalność 62%. Większość zdających egzamin z fizyki i astronomii (47%) otrzymała ocenę dopuszczającą (wykres 21).

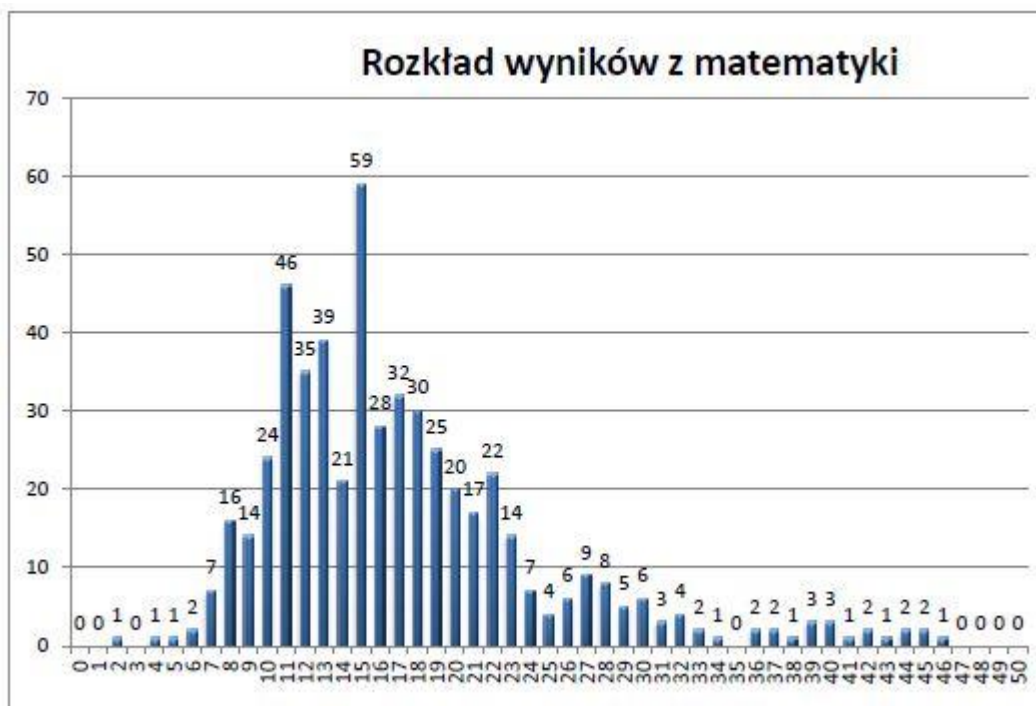
Wykres 21. Wyniki egzaminu eksternistycznego z fizyki i astronomii w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

MATEMATYKA

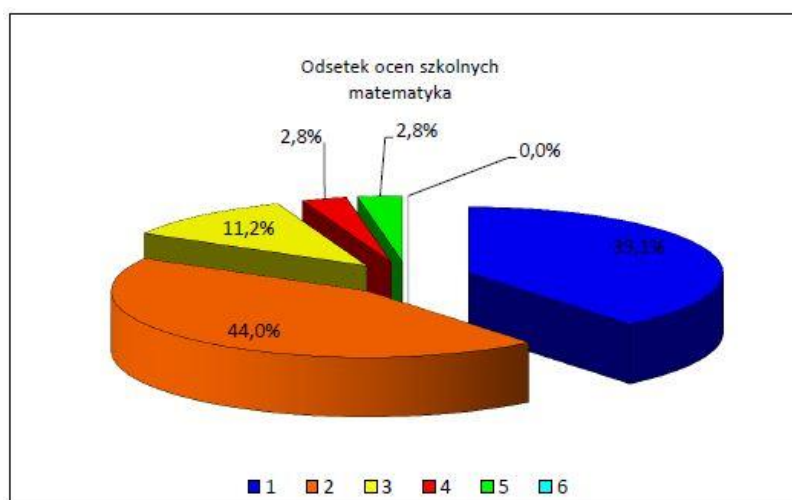
W sesji zimowej 2013 do egzaminu z matematyki przystąpiło 529 osób. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 46 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 15 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 22.

Wykres 22. Rozkład wyników z matematyki

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z matematyki wynosiła 1,86, a zdawalność 61%. Ocenę dopuszczającą otrzymało 44% zdających (wykres 23).

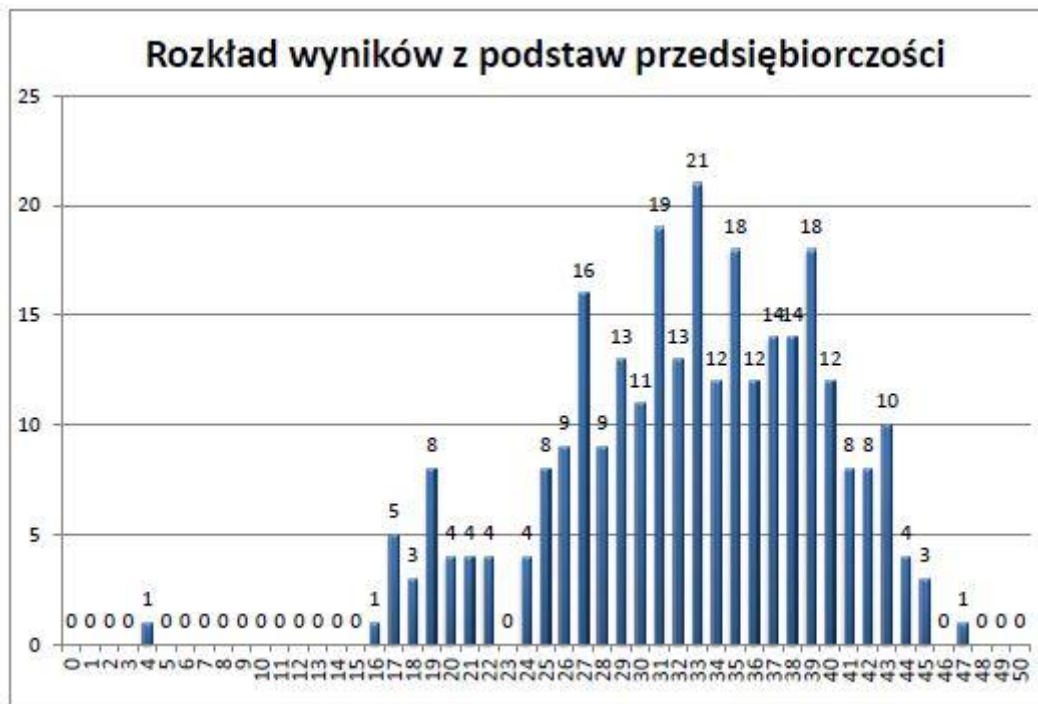
Wykres 23. Wyniki egzaminu eksternistycznego z matematyki w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

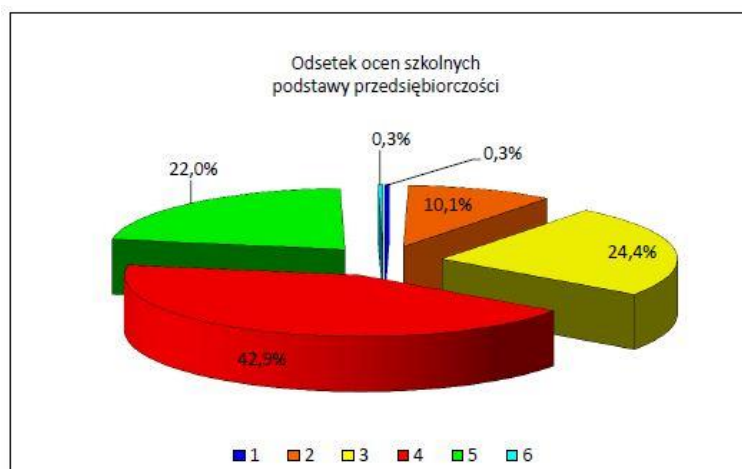
W sesji zimowej 2013 do egzaminu z podstaw przedsiębiorczości przystąpiło 287 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 47 pkt, natomiast najczęściej występujące wśród zdających to 33 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 24.

Wykres 24. Rozkład wyników z podstaw przedsiębiorczości

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu przedsiębiorczości wyniosła 3,77. Największą grupę (43%) stanowili zdający, którzy otrzymali ocenę dobrą (wykres 25).

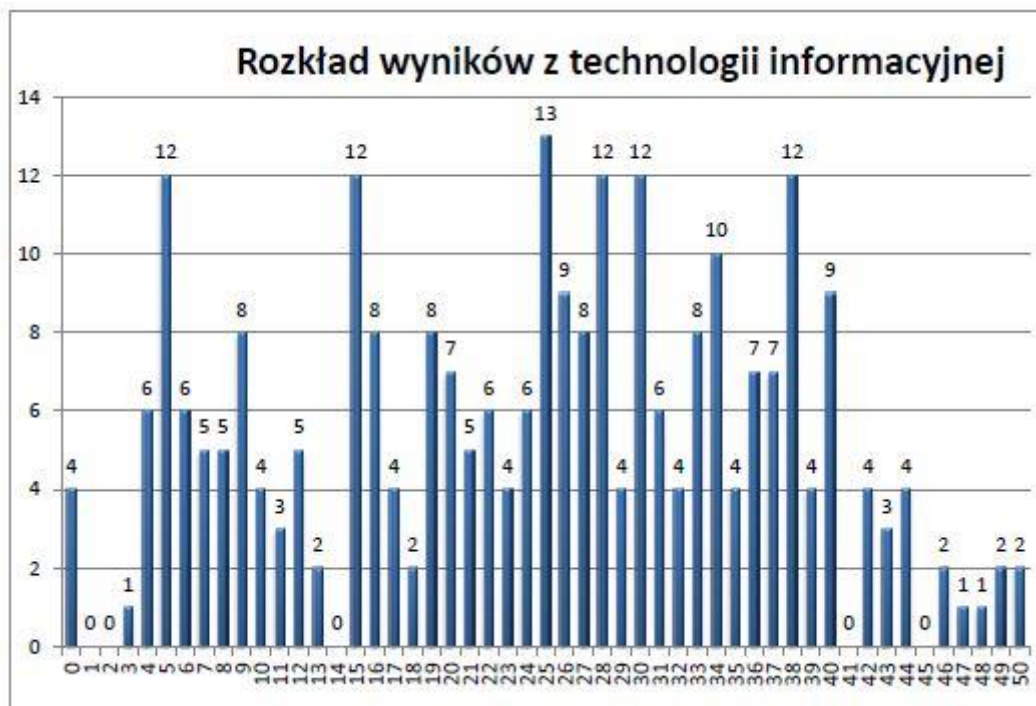
Wykres 25. Wyniki egzaminu eksternistycznego z podstaw przedsiębiorczości w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA

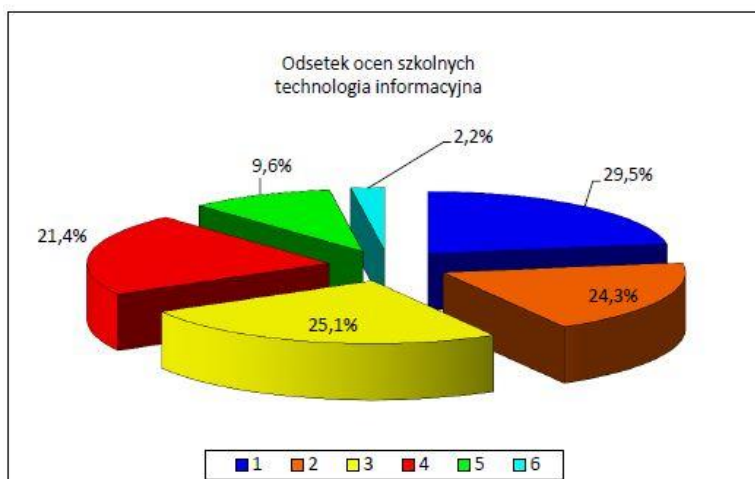
Do egzaminu z technologii informacyjnej przystąpiło 271 osób. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to wynik maksymalny 50 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 25 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 26.

Wykres 26. Rozkład wyników z technologii informacyjnej

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu technologii informacyjnej wyniosła 2,83. Odnotowano 77% zdawalność. 50% zdających egzamin z technologii informacyjnej otrzymało ocenę dopuszczającą lub dostateczną.

Wykres 27. Wyniki egzaminu eksternistycznego z technologii informacyjnej w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

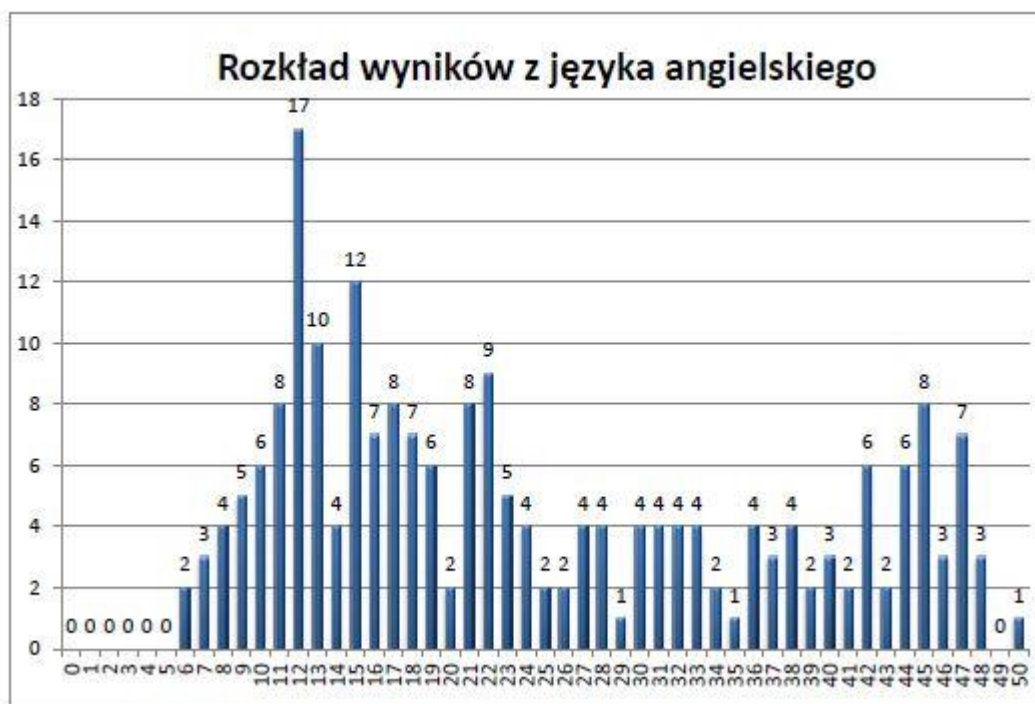
JĘZYK OBCY NOWOŻYTNY

Egzaminowani w sesji zimowej 2013 mieli możliwość przystąpienia do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego lub francuskiego.

Język angielski

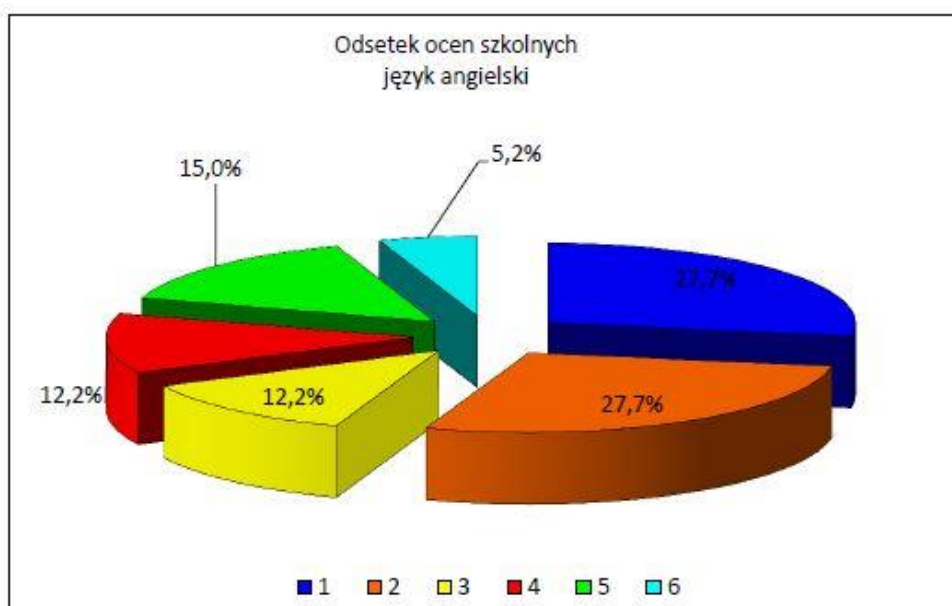
Do egzaminu przystąpiło 213 zdających. Najwyższy odnotowany wynik to 50 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 12 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 28.

Wykres 28. Rozkład wyników z języka angielskiego

Średnia z ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka angielskiego wynosiła 2,75. Odnotowano 72% zdawalność. Spośród osób, które zdały egzamin, najliczniejszą grupę (28%) stanowili ci, którzy otrzymali ocenę dopuszczającą (wykres 29).

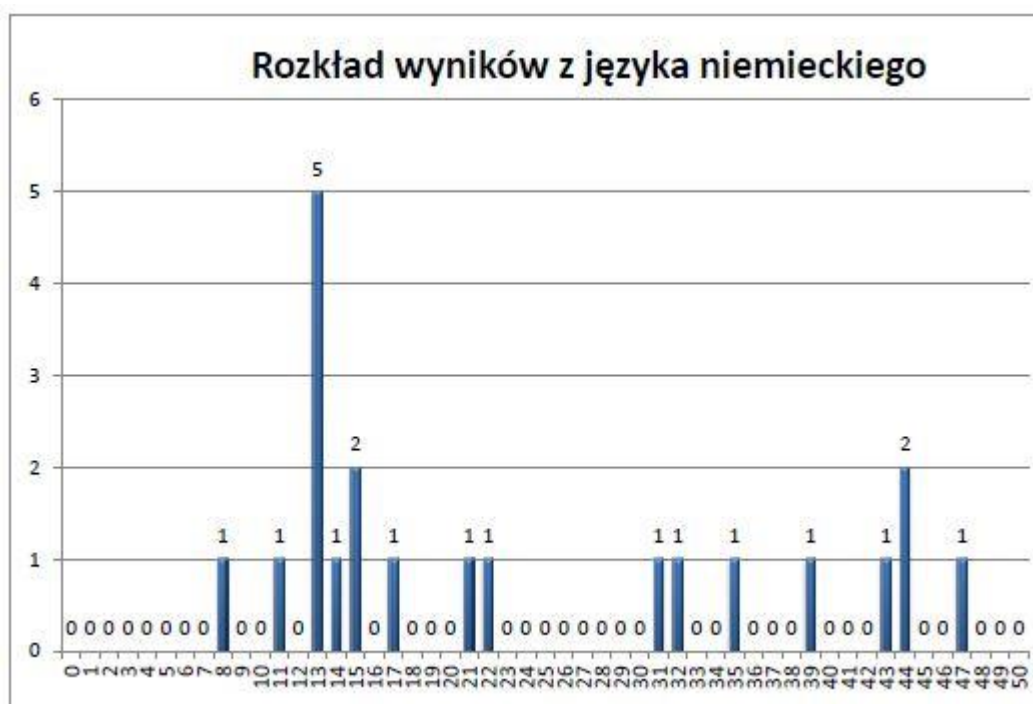
Wykres 29. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka angielskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

Język niemiecki

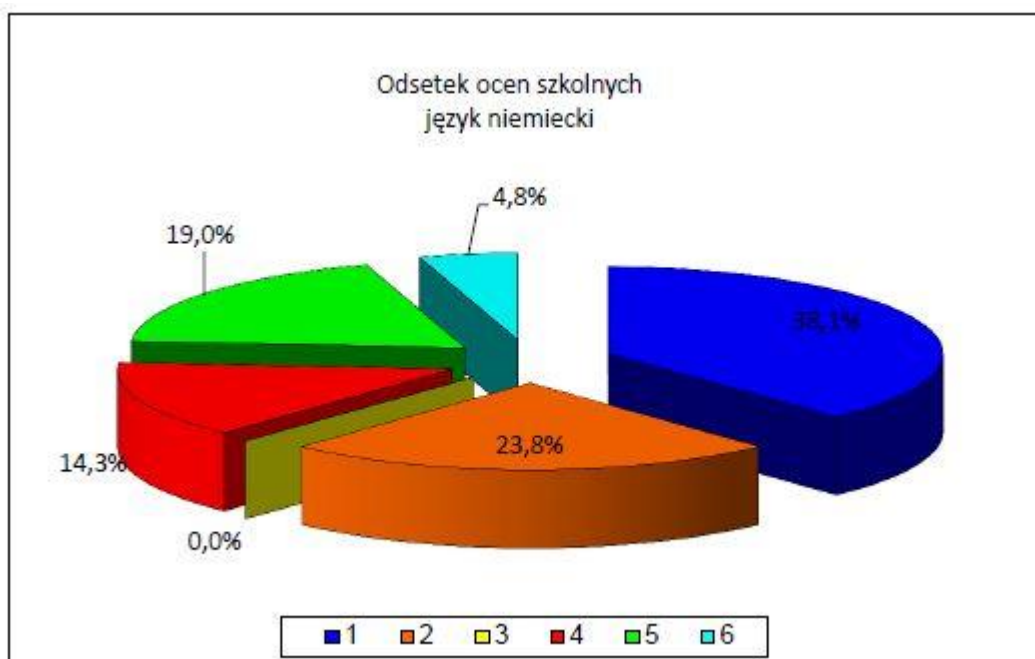
Egzamin zdawało 21 osób. Najwyższy odnotowany wynik to 47 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 13 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 30.

Wykres 30. Rozkład wyników z języka niemieckiego

Średnia ocen szkolnych z egzaminu z języka niemieckiego wyniosła 2,67. Odnotowano 62% zdawalność. Spośród zdających egzamin z języka niemieckiego największą grupę stanowili ci, którzy otrzymali ocenę niedostateczną (38%).

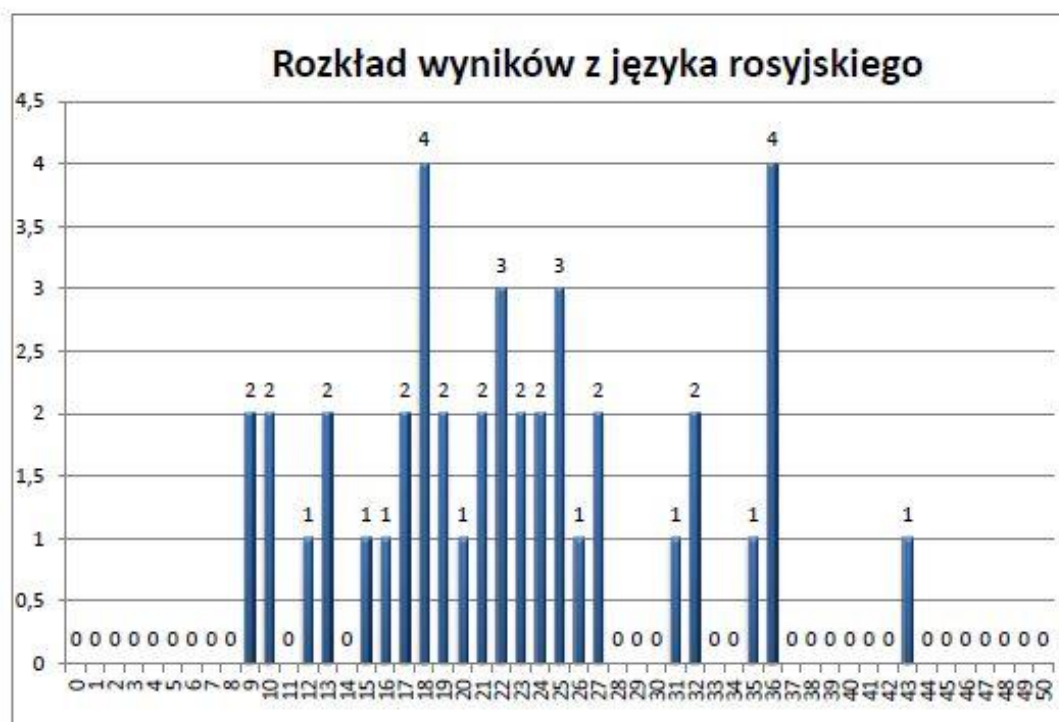
Wykres 31. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka niemieckiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

Język rosyjski

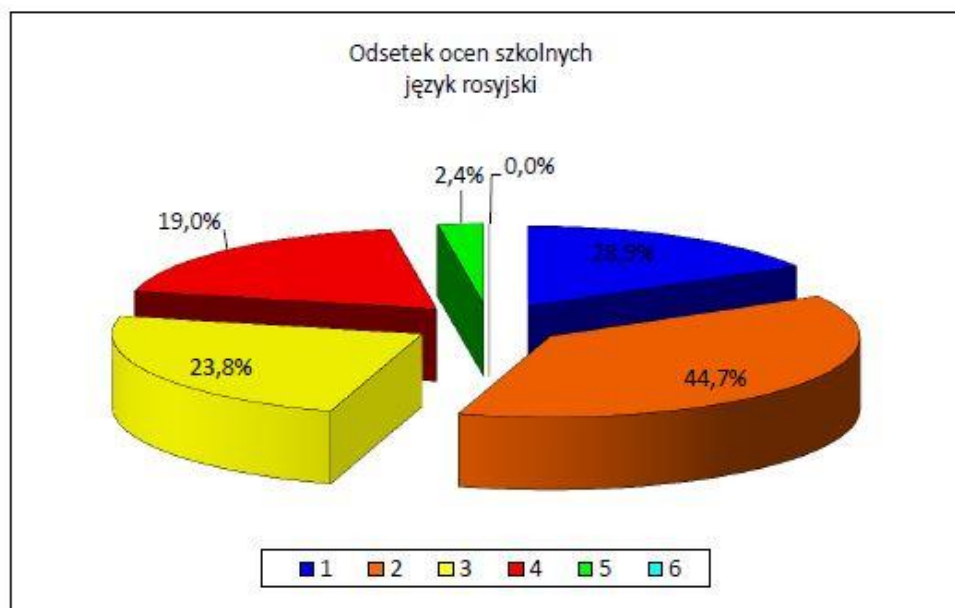
Do egzaminu przystąpiło 42 zdających. Za rozwiązanie zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów. Najwyższy odnotowany wynik to 43 pkt, natomiast najczęściej występujący (modalna) wśród zdających to 18 pkt. Rozkład wyników przedstawia wykres 32.

Wykres 32. Rozkład wyników z języka rosyjskiego

Średnia ocen szkolnych za egzamin z zakresu języka rosyjskiego wyniosła 2,52, a zdawalność 83%. Większość zdających egzamin z języka rosyjskiego otrzymała oceny pozytywne. W tej grupie eksternów najliczniej reprezentowani byli ci, którzy otrzymali oceny dopuszczające (45%).

Wykres 33. Wyniki egzaminu eksternistycznego z języka rosyjskiego w zakresie liceum ogólnokształcącego z uwzględnieniem ocen szkolnych.

Język francuski

W sesji zimowej 2013 do egzaminu przystąpiła tylko jedna osoba, która uzyskała 12 pkt (*niedostateczny*).

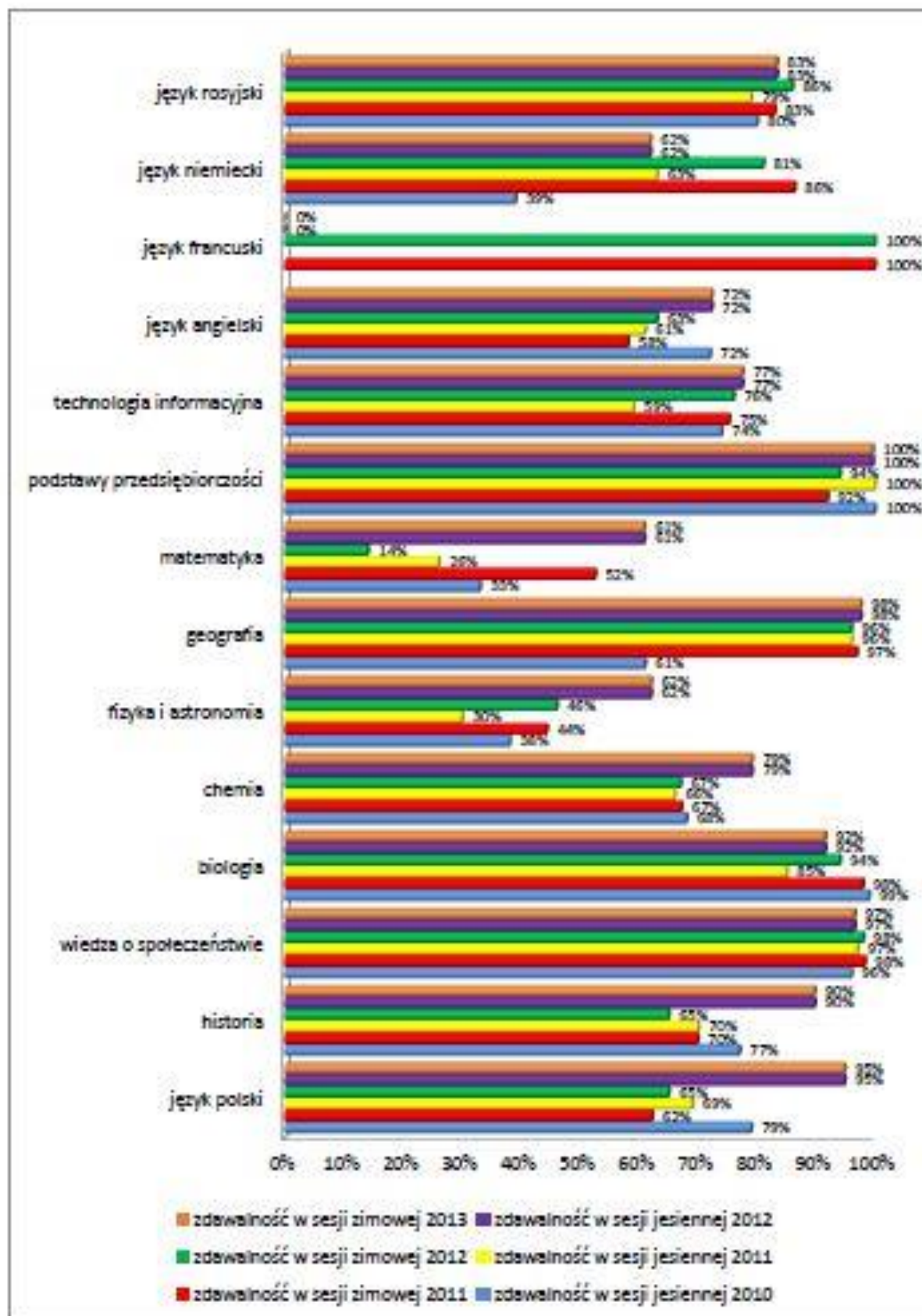
III. PODSUMOWANIE

W sesji zimowej 2013 egzaminowani po raz kolejny mieli możliwość zdawania egzaminów eksternistycznych z zakresu szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum dla dorosłych ze wszystkich przedmiotów. Najlicniejszą grupą byli zdający egzaminy z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, najczęściej w wieku od 18 do 35 lat (74% zdających). Egzaminowani przystępowali od jednego do jedenastu egzaminów podczas sesji.

W sesji zimowej 2013, podobnie jak w poprzednich sesjach, poważnym problemem okazała się duża absencja osób, które zadeklarowały chęć przystąpienia do egzaminów.

Zainteresowanie zdawaniem egzaminów z poszczególnych przedmiotów było bardzo zróżnicowane – i tak np. do egzaminów z zakresu liceum ogólnokształcącego przystąpiło aż 529 zdających z matematyki (w tym 288 osób, które powtarzały wcześniej niezdany egzamin) i tylko jedna osoba z języka francuskiego. Porównanie z poprzednimi sesjami obrazuje wykres 34.

Wykres 34. Zdawalność egzaminów eksternistycznym w zakresie liceum ogólnokształcącego w sześciu ostatnich sesjach: zimowej 2013, jesiennej 2012, zimowej 2012, jesiennej 2011, zimowej 2011 i jesiennej 2010.

Po zakończeniu sesji zimowej 2013 wydano **2** świadectwa ukończenia szkoły podstawowej dla dorosłych, **11** świadectw ukończenia gimnazjum dla dorosłych oraz **320** świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych. Podstawą wydania świadectw było zdanie przez eksterna wszystkich egzaminów przewidzianych dla danego typu szkoły.